

Tantárgy neve: Bevezetés a fordítás elméletébe	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT101
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. habil. Dobos Csilla egyetemi docens	
Javasolt félév: 1. (ősz)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: Nappali: 1/hét	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és kollokvium
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: Az előadás célja, hogy megismertesse a hallgatókat a fordításelmélet mint interdiszciplináris kutatási terület kialakulásával, rövid történetével és a fordításelmélet metanyelvével. Bemutatja mindazokat a nemzetközi viszonylatban szaktekintélynek számító kutatókat, akik tevékenységükkel iskolát teremtettek, és akik a fordítás mint gyakorlati tevékenység számára az elméleti alapokat biztosították.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. A nyelvészeti fordításelmélet keletkezése 2. A fordítói tevékenység jellege, eszköze, tárgya, a fordítás mint szakma, mint tantárgy, mint kutatási tárgy. 3. Fordításelmélet és szociolingvisztika (egyéni beszédsajátosságok visszaadása, tájnyelvi jellegzetességek visszaadása) 4. Az ekvivalens nélküli lexika fordítása 5. Fordíthatóság, fordíthatatlanság. 6. Fordításelmélet és pszicholingvisztika (percepció és produkció a fordításban). 7. Fordításelmélet és szövegnyelvészet (kohézió és koherencia, informatív, expresszív és operatív szövegek fordítása). 8. A fordítás folyamatának nyelvészeti modelljei (denotatív modell, transzformációs modell). 9. A fordítás folyamatának nyelvészeti modelljei (szemantikai modell, az ekvivalencia szintek modellje). 10. Az ekvivalencia fogalma a fordításelméletben (formális ekvivalencia, szöveg-ekvivalencia). 11. Az ekvivalencia fogalma a fordításelméletben (dinamikus ekvivalencia, az ekvivalencia fogalmának tagadása). 12. A nyelvészeti fordításelmélet legfontosabb képviselői (R. Jakobson, J. Catford, E. Nida, P. Newmark). 13. A nyelvészeti fordításelmélet legfontosabb képviselői (G. Steiner, G. Toury, J. P. Vinay és J. Darbelnet). 14. A fordítás mint kulturális transzfer.	
Félévközi számonkérés módja: Szemináriumi dolgozat, rendszeres óralátogatás. Szemináriumi dolgozat (5-8 oldal, a tudományos munkákkal szemben támasztott követelményeknek megfelelően)	
Értékelése: A szemináriumi dolgozat értékelése: háromfokozatú: nem megfelelt, megfelelt, kiválóan megfelelt A szemináriumi dolgozat beszámításának aránya: 30%. Kollokvium: egy tétel részletes kifejtése, fogalmak definiálása. A tétel értékelése: ötfokozatú (1–5).	

A fogalmak definiálásának értékelése: ötfokozatú (1–5). Ponthatárok: 0-60 elégtelen, 61-70 elégséges, 71-80 közepes, 81-90 jó, 91-100 jeles.	
Kötelező irodalom:	
1. Klaudy Kinga: 1999. <i>Bevezetés a fordítás elméletébe</i>. Budapest: Scholastica 2. Klaudy Kinga 2003. <i>Languages in Translation</i>. Budapest: Scholastica. 3. Munday, J. 2001. <i>Introducing Translation Studies – Theories and Applications</i>. London and New York: Routledge. 4. Reiß, K. – Vermeer, H. J. 1994. <i>Grundlegung einer allgemeinen Translationstheorie</i>. Tübingen: Niemeyer. 5. Simigné Fenyő Sarolta 2007. <i>A fordítás mint közvetítés</i>. Miskolc: STÚDIUM	
Ajánlott irodalom:	
1. Albert Sándor 2003. <i>Fordítás és filozófia. A fordításelméletek tudományfilozófiai problémái & Filozófiai szövegek fordítási kérdései</i>. Budapest: Tinta Könyvkiadó. 2. Klaudy Kinga 2007. <i>Nyelv és fordítás. Válogatott fordítástudományi tanulmányok</i>. Budapest: Tinta Könyvkiadó. 3. Newark, P. 1988. <i>A textbook of translation</i>, Hempstead: Prentice Hall International. 4. Hönig, H. G.–Kußmaul, P. 1991. <i>Strategie der Übersetzung</i>. Tübingen: Narr. 5. Klaudy Kinga (szerk.) 2003. <i>Fordítás és tolmácsolás az ezredfordulón. 30 éves az ELTE BTK Fordító és Tolmácsképző Központja. Jubileumi évkönyv</i>. Budapest: Scholastica. (Kurián Ágnes, Szabari Krisztina vagy Horváth Ildikó tanulmánya)	

Tantárgy neve: Bevezetés a terminológiába	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT102
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. habil. Dobos Csilla egyetemi docens	
Javasolt félév: 1. (őszi)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és kollokvium
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: A tantárgy célja, hogy elméleti áttekintést adjon a leendő fordítóknak a legfontosabb terminológiai fogalmakról és problémákról. A bevezető kurzus során a hallgatók megismerkednek a terminológiai és a szakszavak legfontosabb szemantikai és morfoszintaktikai ismérveivel, továbbá betekintést nyernek a szakszavak fordítása során alkalmazandó illetve alkalmazható átváltási műveletek sorába. A hallgatók a fordítandó szövegek feldolgozásával párhuzamosan a gyakorlatban is elsajátítják a terminológiai tevékenység módszereit, jártasságot szereznek a terminológiai munkát segítő új, nyelvtechnológiai eszközök alkalmazásában.	
Tantárgy tematikus leírása:	
1. hét: Szaknyelv és terminológia; a szaknyelvi terminusok fő jellemzői 2. hét: A terminológia szó értelmezései; a terminológia helye a tudományok rendszerében 3. hét: Alapfogalmak megismerése a terminológia témaköréből 4. hét: A terminológiai kutatások rövid története; lexikográfia és terminológia párhuzamai	

5. hét: A magyar nyelvű szótárírás fejlődése és a magyar terminológiai irodalom kialakulása a kezdetektől; korai terminológiai rendszerek
6. hét: Eugen Wüster tevékenységének hatása a modern terminológia fejlődésére
7. hét: A szaknyelvi terminológia iránt támasztott követelmények: a poliszémia és a szinonímia kerülése, az egyértelműség és világosság követelménye
8. hét: A terminológia egyik alapfogalma: a definíció. A definíció fajtái; a jó definíció kívánalmai.
9. hét: Terminológiai adatbázisok megismerése
10. hét: Tájékozódás a terminológiai adatbankok körében; adatbázisok keresése a fordítói tevékenységnek megfelelően
11. hét: Terminológiai adatlapok megismerése és önálló szerkesztése
12. hét: Kiselőadások a terminológia témaköréből
13. hét: Kiselőadások tartása; a félévi munka összefoglalása
Félévközi számonkérés módja: Aláírás feltétele: Az előadások rendszeres látogatása és a Prezentáció előadása.
Értékelése: Kollokvium: egy tétel részletes kifejtése, fogalmak definiálása. A tétel értékelése: ötfokozatú (1–5). A fogalmak definiálásának értékelése: ötfokozatú (1–5). Ponthatárok: 0-60 elégtelen, 61-70 elégséges, 71-80 közepes, 81-90 jó, 91-100 jeles.
Kötelező irodalom: 1. Bausch, K.-H. – Schewe W. H. U. – Spiegel, H.-R. 1976. Fachsprachen: Terminologie – Struktur – Normung. Berlin–Köln: Beuth Verlag GMBH. 2. Fóris Ágota 2006. <i>Hat terminológiai lecke</i> . Pécs: Lexikográfia Kiadó. 3. Fóris Ágota 2007. A terminológia megújításának feladatai: a műszaki-tudományos terminusok rendszerezése. Magyar Nyelv. 103. évf. 55–66. 4. Kurtán Zsuzsa 2003. <i>Szakmai nyelvhasználat</i> . Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.
Ajánlott irodalom: 1. A magyar fordítástudományi terminológiáról. 2007. In.: Klaudy Kinga: <i>Nyelv és fordítás</i> . 2007. Budapest: Tinta Kiadó. 27-33. 2. Várnai Judit Szilvia (2005): Európai Unió terminológia és fordítás – múlt és jelen. <i>Fordítástudomány</i> VII, 2, 5-15. 3. Gulyás Róbert (2005): Magyar terminológia az EU-intézményekben. <i>Fordítástudomány</i> VII, 2, 17-27. 4. Felber, H. 1987. <i>Manuel de terminologie</i> . Paris: Infoterm.

Tantárgy neve: Szakmai intézményrendszer	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT104
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyfelelős: Kötelező
	Tárgyfelelős (név, beosztás): Farkasné Puklus Márta, nyelvtanár
Javasolt félév: 1. Ő	Előfeltétel:-
Óraszám/hét: 1 óra/hét	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és kollokvium
Kreditpont: 2	Tagozat: nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: Az előadások célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a "munka világával", a felhasználói	

oldal által támasztott követelményekkel, tájékoztatást kapjanak a fordítók és tolmácsok elhelyezkedési lehetőségeiről Magyarországon és az Európai Unióban. A félév során megismerik a fordítók és tolmácsok szakmai és érdekképviselői szerveit, azok működését, szabályzatát, etikai kódexét.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. hét: Fordítás és tolmácsolás a világban 2. hét: A fordítás minősége, etikai kódex 3. hét: A fordítások a felhasználók szemszögéből 4. hét: A fordítások a megbízók szemszögéből 5. hét: A fordítások a fordító szemszögéből 6. hét: A fordítók akkreditálása az USA-ban (ATA) 7. hét: Minőségmenedzsment a fordításban 8. hét: „Európa nyelve a fordítás”, fordítás és tolmácsolás az Európai Unióban 9. hét: A munka világa, fordítók és tolmácsok szakmai és érdekképviselői szervei 10. hét: Elhelyezkedési lehetőségek fordítók és tolmácsok számára 11. hét: Kerekasztal beszélgetés gyakorló fordítókkal 12. hét: Összegzés és a félév lezárása	
Félévközi számonkérés módja: A hallgatók a megadott szakirodalomból kiválasztott könyv alapján olvasónaplót készítenek. Az olvasónaplóra vonatkozó követelményeket az előadásokon beszéljük meg.	
Értékelése: A hallgatók teljesítményének értékelése ötfokozatú skálán történik. Az értékelésbe beleszámít a hallgatók aktivitása az előadások során (20%), a beadott olvasónapló (40%) és a szóbeli vizsgán nyújtott teljesítménye (40%). Jeles érdemjegyet kap a hallgató, ha aktívan részt vett az előadásokon, időben és a követelményeknek megfelelően benyújtotta az olvasónaplót, annak értékelésére jelest kapott, valamint a szóbeli vizsgán is jól vissza tudta adni a félév során szerzett ismereteket. Elégtelen érdemjegyet kap a hallgató, ha nem nyújtotta be az olvasónaplót, vagy ha nem sikerült elsajátítania az elvárt ismereteket.	
Kötelező irodalom: 1. Horváth Ildikó–Szabari Krisztina–Volford Katalin 2000. <i>Fordítás és tolmácsolás a világban. Oktatási segédanyag fordító- és tolmácsképző intézetek hallgatói számára.</i> Budapest: FTK. 2. Klaudy Kinga (szerk.) 2003. <i>Fordítás és tolmácsolás az ezredfordulón.</i> 30 éves az ELTE BTK Fordító és Tolmácsképző Központja. Jubileumi évkönyv. Budapest: Scholastica. (Kurián Ágnes, Szabari Krisztina vagy Horváth Ildikó tanulmánya) 3. Horváth Ildikó 2012. <i>Interpreter Behaviour: A Psychological Approach.</i> Budapest, Hang Nyelviskola Bt.	
Ajánlott irodalom: 1. Szabari Krisztina 1999. A fordítás minősége a fordítástudomány és a felhasználók szemszögéből. <i>Fordítástudomány</i> 1. évf. 1. sz. 27–36. 2. Szabari Krisztina 1999. Az ATA tevékenysége és a fordítók akkreditálása az USA-ban. <i>Fordítástudomány</i> 1. évf. 2. sz. 88–97. 3. Best, Joanna – Kalina, Sylvia, eds. 2002. <i>Übersetzen und Dolmetschen.</i> Tübingen: Franke.	

Tantárgy neve: Európa tanulmányok	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT105
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Kötelező

Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. Farkas Ákos, egyetemi tanár	
Javasolt félév: 1. (ősz)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: Nappali: 1/hét	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és kollokvium
Kreditpont: 1	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: Az előadások célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek az Európai Unió történetével, intézményrendszerének kialakulásával, és működésének alapelveivel.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. Európai Mozgalom, Jean Monnet, kulturális közösség 2. Római Szerződés, Európai Gazdasági Közösség 3. Maastrichti Szerződés, Európai Unió 4. Az Európai Unió intézményei (Európa Bizottság, Miniszteri Tanács) 5. Európai Parlament, Európai Bíróság, Európai Tanács 6. Gazdasági, politikai és szociális integráció az Európai Unióban 7. Az Európai Unió és Közép- Kelet Európa 8. Az Európai Unió pénzügyi rendszere 9. Az EU mezőgazdasági politikája 10. Környezetvédelem 11. Közös kül- és biztonságpolitika 12. Közös bel- és igazságügyi együttműködés 13. Az Európai Unió és Magyarország	
Félévközi számonkérés módja: Rendszeres óralátogatás.	
Értékelése: Kollokvium: két tétel részletes kifejtése, fogalmak definiálása. A tétel értékelése: ötfokozatú (1–5). A fogalmak definiálásának értékelése: ötfokozatú (1–5). Ponthatárok: 0-60 elégtelen, 61-70 elégséges, 71-80 közepes, 81-90 jó, 91-100 jeles.	
Kötelező irodalom: 1. Horváth Zoltán 2001. <i>Kézikönyv az Európai Unióról</i>, Budapest: Magyar Országgyűlés. 2. Bernek Á.–Kondorosi F.–Nemerényi A.–Szabó P. 2003. <i>Az Európai Unió</i>. Budapest: Cartographia Kft. 3. Csiffáry Tamás 2003. <i>Minden, amit tudni kell az Unióról</i>. Budapest: Könyvmíves Kiadó. 4. Bindi, Federiga, ed. 2010. <i>The Foreign Policy of the European Union: Assessing Europe's Role in the World</i>, Brookings Institution Press 5. Bomberg, Elizabeth, Peterson, John, and Richard Corbett, eds. 2012. <i>The European Union: How Does it Work?</i> Oxford University Press 6. Philipp Lambach, Christoph Schieble: 2007. <i>EU Concours. Leitfaden zur Europäischen Union</i>. Berlin: ViaEurope,	
Ajánlott irodalom: 1. Id.még: Az Európai Tájékoztatási Központ által közreadott eu-információs portálok listáját. www.europa.eu.int, www.euroguide.org, www.euroinfo.hu, stb. 2. Horváth Ildikó 2002. Nyelvi jogok és az Európai Unió nyelvpolitikája. <i>Fordítástudomány</i> 4. évf. 1. sz. 1–47. 3. Pinder, John, and Simon Usherwood. 2008. <i>The European Union: A Very Short Introduction</i> 4. Staab, Andreas. 2008. <i>The European Union Explained: Institutions, Actors, Global</i>	

Impact

5. [Werner Weidenfeld](#), [Wolfgang Wessels](#) (Hrsg.): 2006. *Europa von A bis Z*. 9. Auflage. Schriftenreihe der BPB. Bd 393. Bundeszentrale für politische Bildung, Bonn

Tantárgy neve: Fordítástechnika BA I.	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT106
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. habil. Dobos Csilla egyetemi docens	
Javasolt félév: 1. félév (őszi)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Tagozat: Nappali és Levelező
Tantárgy feladata és célja: A kurzus célja az első idegen nyelvről magyarra való fordítás készségének fejlesztése. A kurzus során a hallgatók megismerik az alapvető fontosságú lexikai és grammatikai átváltási műveleteket, azok alkalmazását, nyelvészeti és kulturális háttérét. Az anyanyelv és az idegen nyelv rendszerének összehasonlítása, a sajátosságok és különbségek vizsgálata történik, valamint a fordításokban a kontrasztív nyelvészeti és szövegnyelvészeti szempontok érvényesülésének elemzése.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. A tantárgy bemutatása, elhelyezése a fordítástudományban. Az anyanyelvre történő fordítás sajátosságai. A szakterület terminológiájának tisztázása. A félév tematikájának ismertetése. 2. A fordítástechnika kulcskérdései, szükséges és fejleszthető kompetenciái. Az anyanyelv ismeretének fontossága, tudatos anyanyelvi használat elősegítése, fejlesztése. Nyelvhasználat tudatosságának növelése a kontrasztivitás segítségével. 3. A fordítási kompetencia ismertetése, készségek, képességek, tudás megkülönböztetése. A fordítási készségek fejlesztésének módjai (szövegelemzés B-nyelven, szövegalkotás A-nyelven) 4. Blattolás. Hosszabb szövegek célnyelvi rövid összefoglalása. Stratégiák és automatizmusok kialakítása 5. A fordítás folyamata. Az átváltási műveletek definiálása, csoportosítása. Fordítói alapelvek, fordítói döntések. A lexikai és grammatikai átváltási műveletek általános ismertetése, a köztük levő különbség bemutatása. 6. Lexikai átváltási műveletek. Jelentések szűkítése és bővítése. A jelentés differenciálása és konkretizálása, valamint lexikai generalizálás magyarázata és bemutatása a gyakorlatban (nyelvészeti és kulturális háttér) 7. Jelentések összevonása és felbontása a kontrasztív nyelvészeti kutatások tükrében. Jelentések kihagyása és betoldása, reáliák fordításának sajátosságai. 8. Jelentések áthelyezése, és felcserélése, antonim fordítás. 9. Teljes átalakítás és típusai, valamint a kompenzálás eszköztára. 10. Grammatikai átváltási műveletek. Grammatikai konkretizálódás és generalizálódás.	

11. Grammatikai felbontás (felemelés) és összevonás (lesüllyesztés) kontrasztív nyelvészeti megközelítésben. 12. Grammatikai kihagyás és betoldás, az explicitáció elvének érvényesülése a fordításban. 13. Grammatikai áthelyezések (jelzős szerkezetek, idéző mondat egységek, stb.) és grammatikai cserék (szófajváltás, cselekvő-szenvedő szerkezetváltás, stb.). 14. Zárthelyi dolgozat megírása, a félév folyamán készített példatár beadása. 15. A félévi munka, a zárthelyi dolgozat és a példatár értékelése.	
Félévközi számonkérés módja: Zárthelyi dolgozat: a félév során megismert elméleti anyag és annak gyakorlati példáiból. Példatár készítése: példák a megismert átváltási műveletek bemutatására a hallgatók által kiválasztott irodalmi mű és annak hivatalos fordítása szövegéből.	
Értékelése: A gyakorlati jegy összetevői: Aktív részvétel a szemináriumi munkában 20% Példatár 30% A példatár értékelése: ötfokozatú (1-5) Zárthelyi dolgozat 50% A zárthelyi dolgozat értékelése: ötfokozatú (1–5). Ponthatárok: 0-60 elégtelen, 61-70 elégséges, 71-80 közepes, 81-90 jó, 91-100 jeles.	
Kötelező irodalom: 1. Klaudy K.–Simigné Fenyő S. 2000. <i>Angol-magyar fordítástechnika. A fordítás lexikája és grammatikája</i>. 2. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 322 pp. (2. kiadás) 2. Klaudy K.–Salánki Á. 2000. <i>Német-magyar fordítástechnika. A fordítás lexikája és grammatikája</i>. 1. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 222 pp. (3. kiadás) 3. Klaudy K.–Bart I. 2003. EU-fordítóiskola. Európai uniós szövegek fordítása angolról magyarra. Budapest: Corvina. 220 pp. 4. Chestermann, Andrew – Wagner, Emma 2002. <i>Can theory help translators?</i> Manchester: St. Jerome. 5. Reiss, Katarina 1993. <i>Texttypus und Übersetzungsmethode: Der operative Text</i>, Heidelberg.	
Ajánlott irodalom: 1. Klaudy Kinga 1997. Fordítás II. Bevezetés a fordítás gyakorlatába angol/német/francia példatárral. Scholastica Kiadó 2. Klaudy K.–Bart I.–Szöllősy J. 1996. <i>Angol fordítóiskola</i>. Budapest: Corvina. 250 pp. 3. Hönig, H. G.–Kußmaul, P. 1991. <i>Strategie der Übersetzung</i>. Tübingen: Narr. 4. Abbadie-Chovelon-Morsel. 1994. <i>L'expression française écrite et orale</i> FLEM Grenoble 5. Környei Tibor (szerk.) 2006. Fordítói ABC/3. <i>Fordítástechnikai útmutató Különböző szövegtípusok fordítása</i> Budapest: A Magyarországi Fordítóirodák Egyesülete harmadik kötete. Szerzők: Gulyás Róbert, Kelemen Éva, Papp Nándor, Szabari Krisztina	

Tantárgy neve: Fordítástechnika AB I.	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT107
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: kötelező

Tárgyfelelős (név, beosztás): Engel Dennis Robert, anyanyelvi lektor	
Javasolt félév: 1. Ő	Előfeltétel:-
Óraszám/hét: 2 óra/hét	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Tagozat: nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: A gyakorlati foglalkozások célja a magyarról az első idegen nyelvre való fordítás készségének fejlesztése.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. hét: Az idegen nyelvre fordítással szemben támasztható követelmények. 2. hét: Eltérő szavakkal kifejezett azonos tartalmak a magyar és az idegen nyelvben. 3. hét: A szóválasztás nehézségei különös tekintettel a homonimákra és az összetett szavak képzésére. 4. hét: Legfontosabb szövegtípusok és azok fordításai. 5. hét: Csoportos fordítás, közös glosszárium készítése. 6. hét: Idegenszó-használat különbségei a magyar és az idegen nyelvben. 7. hét: Különbségek a nem latin betűt használó nyelvekből származó nevek, szavak átírásában. 8. hét: Rövidítések kezelése. 9. hét: Szempontok a személy-, hely- és intézménynevek kezeléséhez a fordításban. 10. hét: Párhuzamos szövegek használata a megfelelő szavak, fordulatok felderítéséhez. A fenti témákhoz tartozó példák elemzése, házi fordítások közös megbeszélése, értékelése. 11. hét: Számonkérés: zárthelyi fordítás. 12. hét: Az ismeretek összefoglalása, a félév értékelése.	
Félévközi számonkérés módja: A félév során a hallgatók óráról órára házi fordításokat készítenek.	
Értékelése: A hallgatók teljesítményének értékelése ötfokozatú skálán történik, az utolsó előtti héten teljesített zárthelyi fordítás (50%), valamint a házi fordítások eredményei (50%) alapján.	
Kötelező irodalom: 1. Klaudy K.–Bart I.–Szöllősy J. 1996. <i>Angol fordítóiskola</i> . Budapest: Corvina. 250 pp. 2. Zalán Péter 1997. <i>Német fordítóiskola. Fordítás magyarról németre</i> . Budapest: Corvina. 99 pp. 3. Campbell, S. 1998. <i>Translation into Second Language</i> . New York: Longman. 299 pp.	
Ajánlott irodalom: 1. Környei Tibor (szerk.) 2005. <i>Fordítói ABC/1. Hogyan kezdjem? Útmutató fordítóknak és tolmácsoknak</i> . Budapest: A Magyarországi Fordítóirodák Egyesülete. 2. Környei Tibor (szerk.) 2006. <i>Fordítói ABC/3. Fordítástechnikai útmutató. Különböző szövegtípusok fordítása</i> . Budapest: A Magyarországi Fordítóirodák Egyesülete. 3. Nord, Christiane 2004. <i>Textanalyse und Übersetzen</i> , Tübingen: Groos.	

Tantárgy neve: Fordítástechnika CA I.	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT108
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. habil. Dobos Csilla egyetemi docens	
Javasolt félév: 1. félév (őszi)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és gyakorlati jegy

Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali és Levelező
Tantárgy feladata és célja: A második idegen nyelvről magyarra való fordítás célja, hogy a hallgatók a második idegen nyelvükről is tudjanak magyar nyelvre tartalmilag pontos és nyelviileg helyes fordítást készíteni. Az információszerző olvasás, a lényeglátás, a kulcsszavazás gyakorlása révén el kell érni, hogy a fordításhoz szükséges sajátos, mélyebb szövegértési készségeket, melyeket B nyelvükön feltehetően már korábban kialakítottak, kiterjesszék C nyelvükre is.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. A tantárgy bevezetése, a szakmai terminológia bemutatása. A félév tematikájának ismertetése. A hallgatók második idegen nyelvi tudásszintjének felmérése a négy alapképesség terén, különös tekintettel az írott szöveg értésére. 2. Bevezető fordításuk alapján a fordítások hibáinak elemzése, mennyire tulajdoníthatók a magyar nyelvhelyességi és a magyar szövegszerkesztési hiányosságoknak, és mennyire a C nyelvi szöveg megértésében mutatkozó hiányosságoknak. A magyar nyelvhelyességi problémák tisztázása után tudatosítása, helyesírás áttekintése. 3. Az anyanyelvre történő fordítás sajátosságai. Az anyanyelv ismeretének fontossága, tudatos anyanyelvi használat elősegítése, fejlesztése. 4.- 6. A fordítási készségek fejlesztésének módjai (szövegelemzés C-nyelven, szövegalkotás A-nyelven) Különböző szövegek fordítása órán és házi feladatként. 7.-8. Blattolás. Hosszabb szövegek célnyelvi rövid összefoglalása. Stratégiák és automatizmusok kialakítása. 9.- 13. Az átváltási műveletek definiálása, csoportosítása. A lexikai és grammatikai átváltási műveletek általános ismertetése, a köztük levő különbség bemutatása. Lexikai átváltási műveletek. Grammatikai átváltási műveletek 14. Zárthelyi dolgozat megírása. 15. A zárthelyi dolgozat és a félévi munka értékelése.	
Félévközi számonkérés módja: Rendszeres házi feladat az órán elhangzottak kapcsán, fordítások készítése, azok megbeszélése és értékelése a következő órán. Zárthelyi dolgozat	
Értékelése: A gyakorlati jegy összetevői: Aktív részvétel a szemináriumi munkában 20% Házi feladatok és fordítások: 30% Zárthelyi dolgozat 50% A zárthelyi dolgozat értékelése: ötfokozatú (1–5). Ponthatárok: 0-60 elégtelen, 61-70 elégséges, 71-80 közepes, 81-90 jó, 91-100 jeles.	
Kötelező irodalom: 1. Klaudy K.– Salánki Á. 2000. <i>Német-magyar fordítástechnika. A fordítás lexikája és grammatikája. 1.</i> Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 222 pp. (3. kiadás) 2. Klaudy K.– Simigné Fenyő S. 2000. <i>Angol-magyar fordítástechnika. A fordítás lexikája és grammatikája. 2.</i> Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 322 pp. (2. kiadás) 3. Környei Tibor (szerk.) 2005. <i>Fordítói ABC/1. Hogyan kezdjem? Útmutató fordítóknak és tolmácsoknak.</i> Budapest: A Magyarországi Fordítóirodák Egyesülete. 4. Reiss, Katarina 1993. <i>Texttypus und Übersetzungsmethode: Der operative Text,</i> Heidelberg. 5. Chestermann, Andrew – Wagner, Emma 2002. <i>Can theory help translators?</i> Manchester: St. Jerome.	
Ajánlott irodalom: 1. Klaudy Kinga 1997. <i>Fordítás II. Bevezetés a fordítás gyakorlatába</i>	

<i>angol/német/francia példatárral.</i> Scholastica Kiadó 2. Klaudy K.–Bart I.–Szöllősy J. 1996. <i>Angol fordítóiskola.</i> Budapest: Corvina. 250 pp. 3. Környei Tibor (szerk.) 2006. <i>Fordítói ABC/3. Fordítástechnikai útmutató. Különböző szövegtípusok fordítása.</i> Budapest: A Magyarországi Fordítóirodák Egyesülete. 4. Hönig, H. G.–Kußmaul, P. 1991. <i>Strategie der Übersetzung.</i> Tübingen: Narr. 5. Abbadie-Chovelon-Morsel. 1994. <i>L'expression française écrite et orale</i> FLEM Grenoble

Tantárgy neve: Tolmácsolástechnika BA I.	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT109 Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős (név, beosztás): Farkasné Puklus Márta, nyelvtanár	
Javasolt félév: 1. Ó	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2 óra/hét	Számonkérés módja : Aláírás és gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Tagozat: nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: A gyakorlati foglalkozások célja a második idegen nyelvről magyarra való szóbeli nyelvi közvetítés készségének fejlesztése, ismerkedés a tolmácsolás különböző fajtáival, a memória és az információkeresési kompetencia fejlesztése.	
Tantárgy tematikus leírása: Hétről hétre ismétlődő, de egyre összetettebb feladatokkal, különböző szövegek segítségével haladunk a valódi tolmácsolási szituációk gyakorlása felé. 1. hét: A tolmácsolás sajátosságainak gyakorlati bemutatása, a tolmácsolás fajtái. Hírek nyomon követése hétről hétre (magyar, német, európai uniós információk forrásokból). 2. hét: Tolmácsolási eseményre való felkészülés, a különböző információk forrásokhoz való kritikus hozzáállás, információgyűjtési technikák 3. hét: Különböző szövegtípusok és szövegfajták. A szövegértés és az elemzőkészség fejlesztése gyakorlással. 4. hét: Szövegalkotás: egy perces és két perces előadások készítése az órán különféle témákban 5. hét: A konszekutív tolmácsolás jellemzői, előfordulása 6. hét: A blattolás sajátosságai és gyakorlása csoportmunkában is (az egyik hallgató blattol, a másik jegyzetel és tolmácsol). 7. hét: Jegyzetelés, jegyzetelési technikák 8. hét: A hallgatók által készített előadás (elő beszéd) tolmácsolása 9. hét. Aktuális hírek alapján készített élő beszéd tolmácsolása különböző módon (konszekutív, fülbesúgás) 10. hét: Autentikus tolmácsolási események (konferenciák, megnyitók, gyáratatók) elemzése és feldolgozása 11. hét: Órai tolmácsolási gyakorlat 12. hét: A félév ismereteinek összefoglalása, a félév lezárása, értékelés	
Félévközi számonkérés módja: A félév során a hallgatók legalább kétszer prezentációval készülnek a gyakorlati foglalkozásra, melyet a többiek tolmácsolnak különböző módon az órán(egy perces, majd két	

perces prezentáció készítése és előadása először A, majd B nyelven).
Értékelése: A hallgatók teljesítményének értékelése ötfokozatú skálán történik. A gyakorlati foglalkozásokon elengedhetetlen az aktív részvétel és az óráról órára történő felkészülés, az aktuális hírek nyomon követése. A hallgatók értékelésébe beleszámít az utolsó előtti héten teljesített tolmácsolási feladat (40%), valamint az órákon előadott prezentációkra (beszédre) való felkészülés (30%) és az aktív órai részvétel (30%) is.
Kötelező irodalom: 1. G. Láng Zsuzsa 2002. <i>Tolmácsolás felsőfokon. A hivatásos tolmácsok képzéséről.</i> Budapest: Scholastica. 2. Szabari Krisztina 1999. <i>Tolmácsolás. Bevezetés a tolmácsolás elméletébe és gyakorlatába.</i> Budapest: Scholastica. 3. Szabó Csilla (ed) 2003. <i>Interpreting: from preparation to performance: recipes for practitioners and teachers.</i> Budapest: British Council. 4. Horváth Ildikó 2012. <i>Interpreter Behaviour: A Psychological Approach.</i> Budapest, Hang Nyelviskola Bt.
Ajánlott irodalom: 1. (Környei Tibor (szerk.) 2005. <i>Fordítói ABC/2. Amit a tolmácsolásról tudni kell. Útmutató tolmácsoknak.</i> Budapest: A Magyarországi Fordítóirodák Egyesülete. 2. Basnett, Susan – Lefevere, André, eds. 1990. <i>Translation, history and culture.</i> London: Pinter 3. Best, Joanna – Kalina, Sylvia, eds. 2002. <i>Übersetzen und Dolmetschen.</i> Tübingen: Franke.

Tantárgy neve: Tolmácsolástechnika CA I.	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT110
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Kötelező
	Tárgyfelelős (név, beosztás): Farkasné Puklus Márta, nyelvtanár
Javasolt félév: 1. Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2 óra/hét	Számonkérés módja : Aláírás és gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Tagozat: nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: A gyakorlati foglalkozások célja a második idegen nyelvről magyarra való szóbeli nyelvi közvetítés készségének fejlesztése, ismerkedés a tolmácsolás különböző fajtáival, a memória és az információkeresési kompetencia fejlesztése.	
Tantárgy tematikus leírása: Hétről hétre ismétlődő, de egyre összetettebb feladatokkal, különböző szövegek segítségével haladunk a valódi tolmácsolási szituációk gyakorlása felé. 1. hét: A tolmácsolás sajátosságainak gyakorlati bemutatása, a tolmácsolás fajtái. Hírek nyomon követése hétről hétre (magyar, német, európai uniós információs forrásokból). 2. hét: Tolmácsolási eseményre való felkészülés, a különböző információs forrásokhoz való kritikus hozzáállás, információgyűjtési technikák 3. hét: Különböző szövegtípusok és szövegfajták. A szövegértés és az elemzőkészség fejlesztése gyakorlással. 4. hét: Szövegalkotás: egy perces és két perces előadások készítése az órán különféle	

témákban 5. hét: A konsekutív tolmácsolás jellemzői, előfordulása 6. hét: A blattolás sajátosságai és gyakorlása csoportmunkában is (az egyik hallgató blattol, a másik jegyzetel és tolmácsol). 7. hét: Jegyzetelés, jegyzetelési technikák 8. hét: A hallgatók által készített előadás (elő beszéd) tolmácsolása 9. hét. Aktuális hírek alapján készített élő beszéd tolmácsolása különböző módon (konsekutív, fülbesúgás) 10. hét: Autentikus tolmácsolási események (konferenciák, megnyitók, gyáratatok) elemzése és feldolgozása 11. hét: Órai tolmácsolási gyakorlat 12. hét: A félév ismereteinek összefoglalása, a félév lezárása, értékelés
Félévközi számonkérés módja: A félév során a hallgatók legalább kétszer prezentációval készülnek a gyakorlati foglalkozásra, melyet a többiek tolmácsolnak különböző módon az órán(egy perces, majd két perces prezentáció készítése és előadása először A, majd B nyelven).
Értékelése: A hallgatók teljesítményének értékelése ötfokozatú skálán történik. A gyakorlati foglalkozásokon elengedhetetlen az aktív részvétel és az óráról órára történő felkészülés, az aktuális hírek nyomon követése. A hallgatók értékelésébe beleszámít az utolsó előtti héten teljesített tolmácsolási feladat (40%), valamint az órákon előadott prezentációkra (beszédre) való felkészülés (30%) és az aktív órai részvétel (30%) is.
Kötelező irodalom: 1. G. Láng Zsuzsa 2002. <i>Tolmácsolás felsőfokon. A hivatásos tolmácsok képzéséről.</i> Budapest: Scholastica. 2. Szabari Krisztina 1999. <i>Tolmácsolás. Bevezetés a tolmácsolás elméletébe és gyakorlatába.</i> Budapest: Scholastica. 3. Szabó Csilla (ed) 2003. <i>Interpreting: from preparation to performance: recipes for practitioners and teachers.</i> Budapest: British Council. 4. Horváth Ildikó 2012. <i>Interpreter Behaviour: A Psychological Approach.</i> Budapest, Hang Nyelvviskola Bt.
Ajánlott irodalom: 1. (Környei Tibor (szerk.) 2005. <i>Fordítói ABC/2. Amit a tolmácsolásról tudni kell. Útmutató tolmácsoknak.</i> Budapest: A Magyarországi Fordítóirodák Egyesülete. 2. Basnett, Susan – Lefevere, André, eds. 1990. <i>Translation, history and culture.</i> London: Pinter 3. Best, Joanna – Kalina, Sylvia, eds. 2002. <i>Übersetzen und Dolmetschen.</i> Tübingen: Franke.

Tantárgy neve: Számítógépes fordítástámogatás	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT111
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős (név, beosztás): Farkasné Puklus Márta, nyelvtanár	
Javasolt félév: 1. T	Előfeltétel:-
Óraszám/hét: 2óra/hét	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Tagozat: nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: A szeminárium laboratóriumi foglalkozásokon készíti fel a hallgatókat a fordítók rendelkezésére álló számítógépes eszközök használatára.	
Tantárgy tematikus leírása: 1.hét: A fordítás technológiája, a számítógépes eszközök áttekintése 2. hét: A fordítás technológiája: csoportos fordítás 3. hét: Fordítás fordítómemóriával 4. hét: Terminológiai adatbázisok létrehozása és használata a fordítás során 5. hét: Terminológiai adatbázisok létrehozásának gyakorlása 6. hét: Párhuzamos korpuszok építése szövegszinkronizálással 7. hét: Weblapfordítás és szoftverhonosítás 8. hét: A projektvezetés technikája 9. hét: Csoportos fordítási gyakorlat 10. hét: A csoportos fordítási gyakorlat eredményének közös elemzése 11. hét: Egyéni fordítási feladat 12. hét: A félév összegzése, értékelése	
Félévközi számonkérés módja: A félév során a hallgatók prezentációt készítenek különféle témákból (adatbázisok, fordítómemóriák stb.).	
Értékelése: A hallgatók teljesítményének értékelése ötfokozatú skálán történik. A gyakorlati foglalkozásokon elengedhetetlen az aktív részvétel. A hallgatók értékelésébe beleszámít az utolsó előtti héten teljesített fordítási feladat (40%), valamint az órákon előadott prezentációk (30%) és az aktív órai részvétel (30%) is.	
Kötelező irodalom: 1. Austerlühl, Frank. 2001. <i>Electronic Tools for Translators</i> . Manchester: St Jerome. 2. Esselink, Bert. 2000. <i>A Practical Guide to Localization</i> . Amsterdam: John Benjamins. 3. Prószyński Gábor–Kis Balázs. 1999. <i>Számítógéppel emberi nyelven. Természetes nyelvi feladatok megoldása számítógéppel</i> . Bicske: SZAK Kiadó, pp. 11-78., 227-306.	
Ajánlott irodalom: 1. Kis Balázs–Mohácsi-Gorove Anna. 2008. <i>A fordító számítógépe</i> . Bicske: SZAK Kiadó. 2. Krings, Hans P. 2001. <i>Repairing texts: Empirical investigations of machine translation post-editing processes</i> . Ken, Ohio: Kent State UP. 3. Riediger, Hellmut 2007. <i>Suchstrategien und Suchwerkzeuge für ÜbersetzerInnen: Vorstellung des Tools „Terminator“</i> Brüssel 15.3.2007 - : Generaldirektion Übersetzung der Europäischen Kommission (DGT). 4. Richardson, Stephan, ed. 2002. <i>Machine Translation: From research to real users</i> . Tiburon, CA, USA, Oct. 8-12, 2002; proceedings, Berlin: Springer.	

Tantárgy neve: Interkulturális kommunikáció	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT112
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Szabadon választható
Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr Urbán Anna, egyetemi docens	
Javasolt félév: 1. (ősz)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: Nappali: 2/hét	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és kollokvium
Kreditpont: 3	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: A tantárgy megismerteti a hallgatókat a kultúra fogalmával, az interkulturális kommunikáció-kutatások történetével, a tárgy alapfogalmaival, valamint a kultúraközi kommunikáció dimenzióival. A fordítók és tolmácsok számára kiemelten fontos az interkulturális érzékenység, ezért az órákon a hallgatók foglalkoznak a kommunikációs folyamatot befolyásoló tényezőkkel, a kommunikáció interkulturális vetületeivel, a 21. század elejére jellemző kultúraközi kommunikációs kihívásokkal és a kulturális sztereotípiák fogalmával.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. Bevezetés az interkulturális tudományok ismereteibe. 2. Az interkulturális kommunikáció tudományközi elhelyezése, kapcsolódása a nyelvészethez, a művészetekhez, a társadalomtudományokhoz, a szociológiához. 3. Az interkulturális kommunikáció-kutatások története 4. A kultúra fogalma, ember és kultúra, a kultúra rétegei és elemei 5. A kommunikációs folyamatot befolyásoló tényezők 6. A kultúraközi kommunikáció dimenziói 7. Kluckhohn és Strodbeck (1961) kulturális orientációi 8. Hall (1976, 1990) kulturális koncepciói 9. Hofstede (1994) és Trompenaars (1995) kulturális koncepciói 10. Szervezeti kultúrák 11. Korunk kultúraközi kommunikációs kihívásai 12. Kulturális sztereotípiák 13. Az interkulturális érzékenység kialakulásának fázisai 14. Globalizáció és nyelv, az angol mint lingua franca	
Félévközi számonkérés módja: Prezentáció, rendszeres óralátogatás. Prezentáció (10 perc, a tudományos prezentációkkal szemben támasztott követelményeknek megfelelően)	
Értékelése: A prezentáció értékelése: háromfokozatú: nem megfelelt, megfelelt, kiválóan megfelelt A prezentáció beszámításának aránya: 30%. Kollokvium: egy tétel részletes kifejtése, fogalmak definiálása. A tétel értékelése: ötfokozatú (1–5). A fogalmak definiálásának értékelése: ötfokozatú (1–5). Ponthatárok: 0-60 elégtelen, 61-70 elégséges, 71-80 közepes, 81-90 jó, 91-100 jeles.	
Kötelező irodalom: 1. Falkné Bánó Klára 2002. <i>Kultúraközi kommunikáció</i>. Budapest: Püski Kiadó 2. Richard Hill 1999. <i>Mi, európaiak</i>, Geomédia Kiadó Rt.	

3. Hidasi Judit 2008. <i>Interkulturális kommunikáció</i> . Budapest: Scolar 4. Hans Jürgen Heringer : 2010. <i>Interkulturelle Kommunikation</i> . Grundlagen und Konzepte. In: Uni-Taschenbücher UTB Nr. 2550, 3. Francke, Tübingen / Basel 5. Nancy Aalto, Ewald Reuter (Hrsg.): 2007. <i>Aspects of Intercultural Dialogue</i> . Theory · Research · Applications. Köln: Saxa (a szövegek egy része angol, másik része német). 6. Hofstede, G. 1984. <i>Culture's Consequences</i> . London: Sage. 7. Witte, Heidrun 2000. <i>Die Kulturkompetenz des Translators</i> . Tübingen: Stauffenberg. 8. Pym, Anthony 1992. <i>Translation and text transfer: An essay on the principles of intercultural communication</i> . Frankfurt am Main: Peter Lang.
Ajánlott irodalom: 1. Urbán Anna 2007. <i>Interkulturális tanulmányok</i> . Miskolc, Porto: Miskolci Egyetem. 2. Földes Csaba: Interkulturális kommunikáció: koncepciók, módszerek, kérdőjelek. In: <i>Fordítástudomány</i> 9. (2007) 1. 14–39. 3. Niedermüller Péter: A kultúraközi kommunikációról. In: Béres István–Horányi Özséb (szerk.): 1999. <i>Társadalmi kommunikáció</i> . Budapest: Osiris. 96–111. 4. Hall, E. T.–Hall, M. R. 1990. <i>Hidden Dimensions</i> . Yarmouth, Maine: Intercultural Press. 5. Jürgen Bolten, Claus Ehrhardt (Hrsg.): 2003. <i>Interkulturelle Kommunikation</i> . Wissenschaft und Praxis, Sternenfels

Tantárgy neve: Verbális és nem verbális kommunikáció	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT115 Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék Tantárgyelem: Szabadon választható
Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. Molnár Erzsébet, egyetemi adjunktus	
Javasolt félév: 1. (ősz)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: Nappali: 2/hét	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és kollokvium
Kreditpont: 3	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: A tantárgy keretein belül a hallgatók megismerkednek a nem verbális kommunikáció típusaival és a nem verbális kommunikációs csatorna által közvetíthető üzenetek fajtáival, valamint a nem verbális kódok használatát meghatározó szituációkkal és szabályokkal. A tolmácsok számára kiemelten fontos a nem verbális jelek helyes értelmezése, valamint a nem verbális információ szerepének a helyes értékelése a fordítás során, illetve a kommunikációs folyamatban.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. A nyelvi kommunikáció, a kommunikáció típusai és csatornái 2. A nem verbális kommunikáció meghatározása, általános jellemzése, kutatásának története 3. A nem verbális kommunikáció szerepe a teljes kommunikációs folyamatban (pl. ismétlés, ellentmondás stb.) 4. A nem verbális kódok használatát meghatározó szituációk és szabályok 5. A nem verbális jelek funkciói	

6. Az emberi kommunikáció nem verbális dimenziói: • A kinezikus viselkedés (testmozgás) főbb kategóriái (pl. emblémák, szemléltetők stb.) • Testi jellemzők (pl. fizikum, bőrszín stb.), • Érintkezéssel viselkedés (pl. simogatás, búcsúzás stb.) • Paranyelv (hangtulajdonságok, a hangkiadás tulajdonságai) • Proxemika (társalgási távolság, személyes tér) • Készítmények • Környezeti tényezők 7. A nem verbális viselkedés eredete, univerzális gesztusok 8. Testbeszédszótár, a testbeszéd megértésének jelentősége, a gesztusértelmezés szabályai 9. A verbális és a nem verbális kódok közötti összhang szerepe a kommunikációban 10. A kéz és a tenyér 11. Mosoly és nevetés 12. Karjelek és a szem jelzései 13. Összegzés
Félévközi számonkérés módja: Prezentáció tartása, rendszeres óralátogatás. Prezentáció (10 perc, a tudományos prezentációkkal szemben támasztott követelményeknek megfelelően)
Értékelése: A prezentáció értékelése: háromfokozatú: nem megfelelt, megfelelt, kiválóan megfelelt A prezentáció beszámításának aránya: 30%. Kollokvium: egy tétel részletes kifejtése, fogalmak definiálása. A tétel értékelése: ötfokozatú (1–5). A fogalmak definiálásának értékelése: ötfokozatú (1–5). Ponthatárok: 0-60 elégtelen, 61-70 elégséges, 71-80 közepes, 81-90 jó, 91-100 jeles.
Kötelező irodalom: 1. Fercsik Erzsébet – Raátz Judit: <i>Kommunikáció szóban és írásban</i>, Székesfehérvár, Korona Nova Kiadó (9-66. old.) 2. Knapp, M.L.: <i>A nem verbális kommunikáció</i>, In: Horányi Özséb (Szerk.) <i>Kommunikáció II. Válogatott tanulmányok. A kommunikáció világa</i>. General Press Kiadó. (48-63. old.) 3. Pease, Barbara – Pease, Allan: 2006. <i>A testbeszéd enciklopédiája</i>, Budapest, Park Könyvkiadó, 4. Pease B., Pease A. 2004. <i>The Definitive Book of Body Language</i>. New York, NY: Bantam Books 5. Knapp, Mark L., & Hall, Judith A. 2007. <i>Nonverbal Communication in Human Interaction</i>. (5th ed.) Wadsworth: Thomas Learning. 6. Sabine Mühlisch: 2006. <i>Fragen der Körpersprache: Antworten zur nonverbalen Kommunikation</i>. Junfermann Verlag.
Ajánlott irodalom: 1. Axtell, Roger E. 1998. <i>Gesztusok. Ajánlott és tiltott testbeszédmegnyilvánulások a világ minden tájáról</i>. Budapest: Alexandra. 2. Banczerowski Janusz: 2000. <i>A nem-verbális kommunikáció egyes kérdései</i>, In: A nyelv és a nyelvi kommunikáció alapkérdései, Budapest, ELTE, BTK, (101-108. old.) 3. Hidasi Judit (Szerk.) 1998. <i>Szavak, jelek, szokások. A nemzetközi kommunikáció könyve</i>. Budapest: Windsor Kiadó.

4. Hoppál Mihály: 1972. *Gesztus-kommunikáció*. In: Általános Nyelvészeti Tanulmányok VIII. Budapest: Akadémiai Kiadó. 71-84.o.
5. [Burgoon, J. K.](#), Guerrero, L. K., & Floyd, K. 2011. *Nonverbal communication*, Boston: Allyn & Bacon
6. Schaller, Gabriele: 1999. *Nonverbale Kommunikation – Theorien der Interkulturellen Kommunikation und ihre Bedeutung in bestimmten Praxisfeldern*. München: Ludwig-Maximilians-Universität München,
7. Leach, Edmund: 1972. *The Influence of Cultural Context on Non-Verbal Communication*. In: Hinde, R.A. (Hrsg.): *Non-Verbal Communication*. Cambridge: Cambridge University Press, 315-347.
8. Birkenbihl, Vera F.: 1992. *Signale des Körpers: Körpersprache verstehen*. München/Landsberg am Lech: mvg-Verlag

Tantárgy neve: Szemantika	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT116
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Kötelező
	Tárgyfelelős (név, beosztás): Szabóné dr. Papp Judit, egyetemi docens
Javasolt félév: 1. (ősz)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: Nappali: 1/hét	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és kollokvium
Kreditpont: 1	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: Az előadásokon a hallgatók megismerkednek a jelentéstani kutatások történetével és legfontosabb eredményeivel (strukturális szemantika, logikai szemantika, kognitív szemantika). A jel és a jelentés fogalmának tárgyalását, valamint a jelentésleírás módjainak bemutatását követően a jelentésfelbontás és a komponenses elemzés problémájával foglalkozunk. Ezután a különböző jelentésfajtákkal ismerkednek meg a hallgatók. Részletesen foglalkozunk továbbá a szemantika és a pragmatika kapcsolatával, valamint az előfeltevések és a logikai implikáció fogalmával.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. A félévi tematika ismertetése. A szemantika tudománya. Rövid történeti áttekintés. I. 2. A szemantika tudománya. Rövid történeti áttekintés. II. 3. Nyelvi jel és jelentés. 4. A jelentés leírásának módjai: strukturális szemantika, logikai szemantika, kognitív szemantika. 5. Jelentésfajták. 6. Poliszémia és homonímia. 7. Szinonímia és antonímia. 8. Szemantika és pragmatika. 9. Jelentésfelbontás. A komponenses elemzés. 10. A prototípus elmélet és a kognitív szemantika. 11. Az előfeltevések. 12. Az előfeltevések osztályozása. 13. Szemantika és fordítás	

14. Összegzés	
Félévközi számonkérés módja: Szemináriumi dolgozat (5-8 oldal, a tudományos munkákkal szemben támasztott követelményeknek megfelelően)	
Értékelése: A szemináriumi dolgozat értékelése: háromfokozatú: nem megfelelt, megfelelt, kiválóan megfelelt A szemináriumi dolgozat beszámításának aránya: 30%. Kollokvium: egy tétel részletes kifejtése, fogalmak definiálása. A tétel értékelése: ötfokozatú (1–5). A fogalmak definiálásának értékelése: ötfokozatú (1–5). Ponthatárok: 0-60 elégtelen, 61-70 elégséges, 71-80 közepes, 81-90 jó, 91-100 jeles.	
Kötelező irodalom: 1. Kiefer Ferenc 2007. <i>Jelentéselmélet</i>. Budapest: Corvina. 2. Kiefer Ferenc–Gyuris Beáta 2006. Szemantika. In: Kiefer Ferenc (szerk.) <i>Magyar nyelv</i>. Budapest: Akadémiai Kiadó. 175–221. 3. John I. Saeed 2003. <i>Semantics</i>. Blackwell Publishing, 4. Sebastian Löbner 2003. <i>Semantik: Eine Einführung</i>. de Gruyter, Berlin	
Ajánlott irodalom: 1. Kiefer Ferenc 2005. Van-e magyar jelentéstan? <i>Magyar Nyelv</i>. 106. évf. 129–140. 2. Szende Tamás 1996. <i>A jelentés alapvonalai</i>. Zsámbék: Corvinus Kiadó. 3. Gombocz Zoltán 1997. <i>Jelentéstan és nyelvtörténet</i>. Budapest: Akadémiai Kiadó. 4. Hangay Zoltán 1974. Jelentéstan. In: A. Jászó Anna (szerk.) <i>A magyar nyelv könyve</i>. 5. Károly Sándor 1970. <i>Általános és magyar jelentéstan</i>. Budapest: Akadémiai Kiadó. 6. Peter Kühn 2006. <i>Interkulturelle Semantik</i>. Bautz, Nordhausen 7. John Lyons 1995 (1977) <i>Linguistic Semantics</i>. Cambridge 8. Monika Schwarz, Jeanette Chur 2007. <i>Semantik</i>. Tübingen: G. Narr, 9. Gennaro Chierchia, Sally McConnell-Ginet 2000. <i>Meaning and Grammar. An Introduction to Semantics</i>. Cambridge, Mass 10. Michael Metzeltin 2007. <i>Theoretische und angewandte Semantik. Vom Begriff zum Text</i>. Praesens Verlag, Wien 11. Arnim von Stechow, Dieter Wunderlich (Hrsg.) 1991. <i>Semantik. Ein Internationales Handbuch</i>. Berlin: De Gruyter, 12. Dieter Wunderlich 1980. <i>Arbeitsbuch Semantik</i>. Königstein: Athenäum,	

Tantárgy neve: Kommunikációelmélet	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT117
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Szabadon választható
	Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. Osváth Andrea, egyetemi adjunktus
Javasolt félév: 1. (ősz)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: Nappali: 2/hét	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: A tantárgy feladata, hogy megismertesse a hallgatókat a kommunikáció alaptételeivel,	

színtereivel, típusaival, csatornáival, feltételeivel és különböző modelleivel. A tantárgy célja, hogy a leendő fordítók és a tolmácsok megszerezzék azokat a kommunikáció-elméleti ismereteket, amelyek a munkájuk során nélkülözhetetlenek.
Tantárgy tematikus leírása: 1. A nyelvi kommunikáció, a fordítás, a tolmácsolás és az alkalmazott nyelvészet kapcsolatának bemutatása. 2. A kommunikáció törvényszerűségei. 3. A nyelv, a kommunikáció és a cselekvés viszonyának bemutatása. 4. A kommunikatív kompetencia fogalomkörei. 5. A kommunikációtan helye a társadalomtudományok között. 6. A kommunikáció típusai. 7. A kommunikáció funkciói. 8. A nyelvi kommunikáció csatornái: a verbális csatorna, a nem verbális csatorna. 9. A kulturális szignálok kommunikatív tartalma. 10. A nem verbális jelzések funkciói és értelmezési stratégiái. 11. A metakommunikáció fajtái és funkcionális leírása. 12. Az írásbeli kommunikáció műfajai. 13. Stratégiai és taktikai szerepek a kommunikációban. 14. A kommunikáció csapdái.
Félévközi számonkérés módja: Szemináriumi dolgozat, prezentáció, rendszeres óralátogatás. Szemináriumi dolgozat (5-8 oldal, a tudományos munkákkal szemben támasztott követelményeknek megfelelően)
Értékelése: A szemináriumi dolgozat értékelése: háromfokozatú: nem megfelelt, megfelelt, kiválóan megfelelt A szemináriumi dolgozat beszámításának aránya: 30%. Kollokvium: egy tétel részletes kifejtése, fogalmak definiálása. A tétel értékelése: ötfokozatú (1–5). A fogalmak definiálásának értékelése: ötfokozatú (1–5). Ponthatárok: 0-60 elégtelen, 61-70 elégséges, 71-80 közepes, 81-90 jó, 91-100 jeles.
Kötelező irodalom: 1. Szabó Katalin: 2000. <i>Kommunikáció felsőfokon</i>. Budapest: Kossuth Könyvkiadó. 2. Róka Jolán 2002. <i>Kommunikációtan</i>. Budapest: Századvég Kiadó. 3. Pléh Csaba–Síklaki István–Terestyéni Tamás (szerk.) 1997. <i>A nyelv – kommunikáció – cselekvés</i>. Budapest: Osiris. 4. T. Kiss Tamás 1999. <i>A szemtől-szembeni formációk kommunikációs viszonyai</i>. Budapest: Új Mandátum Kiadó. 5. C. D. Mortensen (Eds.), 2008. <i>Communication theory</i> New Brunswick, New Jersey: Transaction. 6. Klaus Beck: 2007. <i>Kommunikationswissenschaft</i>. UVK, Konstanz 7. Roland Burkart: 2002. <i>Kommunikationswissenschaft</i>. UTB, Stuttgart
Ajánlott irodalom: 1. Cs. Jónás Erzsébet 2006. <i>Mindennapi kommunikáció</i>. Nyíregyháza: Krúdy Könyvkiadó. 2. Gerhard Maletzke: 1998. <i>Kommunikationswissenschaft im Überblick. Grundlagen, Probleme, Perspektiven</i>. Opladen, Wiesbaden 3. Klaus Merten: 1999. <i>Einführung in die Kommunikationswissenschaft</i>. LIT, Münster, Hamburg, London 4. Berlo, D. K. 1960. <i>The process of communication</i>. New York, New York: Holt,

Rinehart, & Winston.

Tantárgy neve: A fordítás nyelvhelyességi kérdései	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT118
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Szabadon választható
Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. Mokrainé Orosz Angéla, MBA egyetemi tanársegéd	
Javasolt félév: 1. Ő	Előfeltétel:-
Óraszám/hét: 2óra/hét	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Tagozat: nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: A szeminárium 3 témakör bemutatására épül: nyelvművelés, nyelvhelyesség és helyesírás. Az első egységben a nyelvművelés történetével, alapfogalmaival és jelenkori problémáival ismerkedhetnek meg a hallgatók. A szakkönyvek, folyóiratok bemutatása könyvtárlátogatással egybekötve történik. A nyelvhelyességen belül az anglicizmusok és germanizmusok terjedése, irtása és befogadása mellett a szaknyelvhelyesség kíváncsi és követelményei lesz a központi téma. S majd a helyesírási blokkban a szabályok és gyakori íráshibák túl szintén hangsúlyt kap az idegen szavak helyesírásának problémája.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. Nyelvművelésünk története. 2. Jelenkori nyelvművelésünk célkitűzései. 3. Kézikönyvek, szakkönyvek, folyóiratok bemutatása. 4. Anyanyelvünk sajátosságai. 5. Az angol jövevényszavak története a magyar nyelvben. 6. A német jövevényszavak története a magyar nyelvben. 7. Anglicizmus és germanizmus. 8. A szaknyelv és az idegen szavak. Nyelvhelyesség – szaknyelvművelés. 9. Gyakori nyelvhelyességi hibák. 10. A magyar helyesírás főbb jellegzetességei. Szabályok és gyakori hibák. 11. Az idegen szavak ejtése és írása. 12. Mozaikszó, hasonló hangzású szó. 13. Kézirat, szerkesztés és korrektúra 14. Zárthelyi dolgozat.	
Félévközi számonkérés módja: Zárthelyi dolgozat megírása, aktív órai részvétel.	
Értékelése: A hallgatók teljesítményének értékelése ötfokozatú skálán történik, az utolsó héten teljesített zárthelyi dolgozat (50%), valamint az órai részvétel (50%) alapján.	
Kötelező irodalom: 1. Balázs Géza 2003. Nyelvhelyességi lexikon. Corvina Kiadó. Budapest. 2. Zimányi Árpád 2001. Nyelvhelyesség. EKTf Líceum Kiadó. Eger. 3. Zimányi Árpád 1999. Nyelvhelyességi gyakorlókönyv. EKTf Líceum Kiadó. Eger. 4. Laczkó Krisztina-Mártonfi Attila 2004. Helyesírás. Osiris Kiadó. Budapest. 5. Gyurgyák János 2000. Szerkesztők és szerzők kézikönyve. Osiris Kiadó. Budapest.	
Ajánlott irodalom: 1. Glatz F. (szerk.). 1999. A magyar nyelv az informatika korában. Budapest:	

2. Koltay T. 2001. Tudományos és szakmai írásművek a fordítóképzésben.
3. Nyelvművelő kézikönyv. Akadémiai Kiadó. Budapest.
4. Fordítástudomány. III. évf. 1.szám.
5. Magyar Nyelvőr, Magyar nyelv, Édes anyanyelvünk (folyóiratok)

Tantárgy neve: Bevezetés a fordítás gyakorlatába	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT201
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: kötelező
	Tárgyfelelős (név, beosztás): Farkasné Puklus Márta, nyelvtanár
Javasolt félév: 2. T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2 óra/hét	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és kollokvium
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: Az előadások célja, hogy áttekintse az indoeurópai nyelvek és a magyar nyelv fordításszemponútú különbségeit, konkrét fordítási példák alapján szemléltesse a szokásos fordítói megoldásokat, ezeket rendszerezze, tipizálja, értelmezze és előre jelezze.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. hét: Az átváltási műveletek fogalma és osztályozása. 2. hét: Indoeurópai-magyar/ magyar-indoeurópai átváltási tipológia angol, francia, német, orosz, magyar egybevetés alapján. 3. hét: Lexikai átváltási műveletek: a jelentések konkretizálása és generalizálása. 4. hét: Lexikai átváltási műveletek: a jelentések összevonása, felbontása. 5. hét: Lexikai kihagyás, betoldás, felcserélés. 6. hét: Antonim fordítás, teljes átalakítás, kompenzálás. 7. hét: Grammatikai átváltási műveletek: grammatikai konkretizálás. 8. hét: A mondatok felbontása és összevonása. 9. hét: A grammatikai felemelés és lesüllyesztés. 10. hét: A grammatikai kihagyás és betoldás. 11. hét: Grammatikai áthelyezések és cserék. 12. hét: A félév során elsajátított ismeretek rendszerezése, a félév lezárása.	
Félévközi számonkérés módja: A hallgatók a félév során egy szabadon választott irodalmi mű és fordítása alapján példatárat készítenek a különféle átváltási műveletekből.	
Értékelése: A hallgatók teljesítményének értékelése ötfokozatú skálán történik. Az értékelésbe beleszámít a beadott fordítástechnikai példatár (50%) és a szóbeli vizsgán nyújtott teljesítmény (50%). Jeles érdemjegyet kap a hallgató, ha időben és a követelményeknek megfelelően benyújtotta a példatárat, annak értékelésére jelest kapott, valamint a szóbeli vizsgán is jól vissza tudta adni a félév során szerzett ismereteket. Elégtelen érdemjegyet kap a hallgató, ha nem nyújtotta be a példatárat, vagy ha nem sikerült elsajátítania az elvárt ismereteket.	
Kötelező irodalom: 1. Klaudy Kinga 1999. <i>Bevezetés a fordítás gyakorlatába. Angol, német, orosz, magyar fordítástechnikai példatárral.</i> Budapest: Scholastica.	

2. Klaudy K.–Simigné Fenyő S. 2000. <i>Angol-magyar fordítástechnika. A fordítás lexikája és grammatikája.</i> 2. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 322 pp. (2.kiadás) 3. Klaudy K.–Salánki Á. 2000. <i>Német-magyar fordítástechnika. A fordítás lexikája és grammatikája.</i> 1. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 222 pp. (3.kiadás)
Ajánlott irodalom: 1. Vinay, J.P.–Darbelnet, J. 1995. <i>Comparative Stylistics of French and English. A methodology for Translation.</i> Amsterdam: Benjamins. 2. Klaudy Kinga 2002. <i>Languages in Translation. With illustrations in English, French, German, Russian and Hungarian.</i> Budapest: Scholastica. 3. Wilss, W. 1996. <i>Übersetzungsunterricht. Eine Einführung.</i> Tübingen: Narr.

Tantárgy neve: Bevezetés a tolmácsolás elméletébe	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT202 Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. habil. Dobos Csilla egyetemi docens	
Javasolt félév: 2. (tavaszi)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: Nappali: 1/hét Levelező:	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és kollokvium
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: A tantárgy leírása: Az előadások célja, hogy elméletileg megalapozza a tolmácsolás, a szóbeli nyelvi közvetítés gyakorlatát, áttekintse a korábbi tolmácsnemzedékek tapasztalataiból levonható általánosításokat. A tantárgy olyan háttérismereteket biztosít, amelyek birtokában a tolmácsok képesek lesznek feladataikat magas szinten, a megrendelő elvárásainak és a tolmácsolás etikai normáinak megfelelően ellátni.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. A tolmácsolás kezdetei, története. 2. A tolmácsolás és a fordítás különválása. 3. Érintkezés külföldiekkel idegen nyelven (Nehézségek és problémák) 4. Tolmácsolás a 20. században. Tolmácsolás az Európai Unióban 5. A nyelvek 4 prototípusa (szakrális, hivatalos, irodalmi nyelv, a mindennapi érintkezés nyelve) a szóbeli nyelvi közvetítés szempontjából. 6. Tolmácsolási modellek és tolmácsoláselméletek 7. Tolmácsolástipológia 8. A tolmácsolás fajtái, fizikai feltételei. 9. A tolmácsoláshoz szükséges kompetenciák. A tolmács személyisége 10. A tolmács teljesítményének értékelése. Intelligencia, memória és jegyzetelés 11. A tolmácsolás területei 12. Tolmácsstátusz, etikai kódex. Nemzetközi tolmácsszervezetek és etikai kódexek 13. A fordítás és a tolmácsolás Európa szolgálatában. 14. A tolmácsolás technikai vonatkozásai	
Félévközi számonkérés módja: Szemináriumi dolgozat, rendszeres óralátogatás. Szemináriumi dolgozat (5-8 oldal, a tudományos munkákkal szemben támasztott	

követelményeknek megfelelően)	
Értékelése: A szemináriumi dolgozat értékelése: háromfokozatú: nem megfelelt, megfelelt, kiválóan megfelelt A szemináriumi dolgozat beszámításának aránya: 30%. Kollokvium: egy tétel részletes kifejtése, fogalmak definiálása. A tétel értékelése: ötfokozatú (1–5). A fogalmak definiálásának értékelése: ötfokozatú (1–5). Ponthatárok: 0-60 elégtelen, 61-70 elégséges, 71-80 közepes, 81-90 jó, 91-100 jeles.	
Kötelező irodalom: 1. G. Láng Zsuzsa 2002. <i>Tolmácsolás felsőfokon. A hivatásos tolmácsok képzéséről.</i> Budapest: Scholastica. 2. Szabari Krisztina 1999. <i>Tolmácsolás. Bevezetés a tolmácsolás elméletébe és gyakorlatába.</i> Budapest: Scholastica. 3. Horváth Ildikó – Szabari Krisztina – Volford Katalin (szerk.) 2000. <i>Fordítás és tolmácsolás a világban.</i> ELTE BTK FTK, Budapest, 4. Pöchhacker, Franz: 2004. <i>Introducing Interpreting Studies.</i> London: Routledge 5. Schubert, Klaus 2003. <i>Übersetzen und Dolmetschen.</i> Tübingen: Narr	
Ajánlott irodalom: 1. Simigné Fenyő Sarolta 2005. A kommunikáció és a tolmácsolás modellálása. In: <i>Publicationes Universitatis Miskolcensis. Sectio Philosophica T. X. Fasciculus 3.</i> 75-84. 2. <i>A Fordítástudomány</i> című folyóirat 1-12. számának tolmácsolással kapcsolatos tanulmányai. 1999-2013. 3. Lomb Kató 1979. <i>Egy tolmács a világ körül.</i> Budapest: Gondolat, 4. Szentfülöpi Antal 1972. <i>Külföldiekkel idegen nyelven.</i> Budapest: Tankönyvkiadó, 5. Klaudy Kinga (szerk.) 2003. <i>Fordítás és tolmácsolás az ezredfordulón.</i> 30 éves az ELTE BTK Fordító és Tolmácsképző Központja. Jubileumi évkönyv. Budapest: Scholastica. (Kurián Ágnes, Szabari Krisztina vagy Horváth Ildikó tanulmánya) 6. Bowen, Margareta: 1999. <i>Geschichte des Dolmetschens.</i> In: <i>Handbuch Translation.</i> Stauffenburg, Tübingen S. 43-46. 7. Jones, Roderick: 1998. <i>Conference Interpreting Explained.</i> Manchester . St Jerome. 8. Hymes, D. 1972. Models of the interaction of language and social life. In: <i>Directions in Sociolinguistics (eds. Gumperz and Hymes)</i> New York: Holt. 35-71.	

Tantárgy neve: Nemzetközi szervezetek	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT 203
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyfelelős: Kötelező
	Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. Mokrainé Orosz Angéla MBA egyetemi tanársegéd
Javasolt félév: 2. (tavaszi)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 1	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és kollokvium
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: Az előadások célja, hogy a leendő nyelvi közvetítők megismerkedjenek a nemzetközi	

szervezetek kialakulásának történetével, működésével, döntéshozatali módszereivel. A kurzus betekintést nyújt a fontosabb nemzetközi szervezetek feladatrendszerébe, szervezeti felépítésébe, külső- és belső kapcsolatrendszerébe. A hallgatók számára fontos információ nyújtása és a fordítói alpműveltség fontos része a tananyag.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. Nemzetközi szervezetek fogalma, kialakulása, meghatározása, az államközi együttműködés elmélete, a szervezeti keretek történeti áttekintése. 2. A nemzetközi szervezetek hatásköre, tagolása, meghatározása, ismérveik és osztályozásuk. 3. A nemzetközi szervezetek tagsága és a megfigyelők. 4. A nemzetközi szervezetek belső működése, szerveik, egymáshoz való viszonyuk. 5. Eljárási szabályok, ügyrend. Döntéshozatal a nemzetközi szervezetekben. 6. A nemzetközi szervezetek költségvetése. 7. A nemzetközi szervezetek külső kapcsolatrendszerei, képviselteik, megfigyelői missziói. 8. A nemzetközi jogalkotás. 9. Az ENSZ és az ún. ENSZ-család. 10. A NATO. 11. Az EBESZ. 12. Az Európa Tanács. 13. Humanitárius szervezetek, nem kormányzati nemzetközi szervezetek. 14. Az Európai Unió intézményrendszere. Fordítás és tolmácsolás az EU-ban	
Félévközi számonkérés módja: Aláírás feltétele az előadások látogatása	
Értékelése: Kollokvium: Az előadások anyagáról átfogó írásbeli vizsga. A vizsga értékelése: ötfokozatú (1–5). Ponthatárok: 0-60 elégtelen, 61-70 elégséges, 71-80 közepes, 81-90 jó, 91-100 jeles.	
Kötelező irodalom: 1. Blahó András–Prandler Árpád 2001. <i>Nemzetközi szervezetek és intézmények</i>. Budapest: Aula. 2. Mazzoleni, G. 2002. <i>Politikai kommunikáció</i>. Budapest: Osiris. 3. Green, Richard 2008. <i>Chronology of international organizations</i>. Routledge, London 4. Archer, Clive 1992. <i>International organizations</i>. Routledge, London New York	
Ajánlott irodalom: 1. Lomnici Zoltán (szerk.) 2002. <i>Intézmények Európában</i>. Bp: HVG-ORAC. 2. Horváth Zoltán 2001. <i>Útmutató a nemzetközi szervezetek világához : Fogalomgyűjtemény</i> MH ISM, Budapest 3. Herencsár Lajos, Schottner Krisztina, Vasali Zoltán 2006. <i>Bevezetés a nemzetközi intézmények és szervezetek világába</i>. L'Harmattan, Budapest 4. Wagner, E. et. al. 2001. <i>Translating for the European Union Institutions</i>. Manchester: St. Jerome.	

Tantárgy neve: Fordítástechnika BA. II. (idegen nyelvről magyarra)	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT204
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék

	Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. habil. Dobos Csilla egyetemi docens	
Javasolt félév: 2. (tavaszi)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: Nappali: 2/hét	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: Az óra célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a fordítás alapjait idegen nyelvről anyanyelvükre. Ennek során és érdekében több szöveget fordítanak a szemináriumon, valamint otthoni feladat formájában. A fordítandó szövegek általános érdeklődésre számot tartó írárok, amelyek igen széles spektrumú szókinccsel ismertetik meg a hallgatókat. A gyakorlat során súlyt fektetünk arra, hogy a hallgatók elsajátítsák az egyes publicisztikai-újságírói fordulatok magabiztos átültetését, az idiómák fordítását, a fordítást megkönnyítő eljárásokat és szakmai fogásokat (általános alany, passzív szerkezet kezelése a forrásnyelvben és a célnyelvben stb). A gyakorlati foglalkozások célja az első idegen nyelvről magyarra való fordítás készségének fejlesztése, a nyelvhasználat tudatosságának növelése a kontrasztivitás segítségével.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. Szövegelemzés, szövegalkotás I. 2. Különböző szövegfajták a fordításban. 3. Szövegelemzés, szövegalkotás II. 4. A szövegfajták elemzése, fordítói gyakorlatban való előfordulásuk gyakorisága I. 5. Fordításközpontú szövegelemzés. 6. A szövegfajták elemzése, fordítói gyakorlatban való előfordulásuk gyakorisága II. 7. Hosszabb szövegek célnyelvi rövid összefoglalása. Blattolás. 8. Vázlat készítése a célnyelven. 9. A cím fordítása. 10. Az A-nyelvre (anyanyelvre) történő fordítás sajátosságai. 11. Az anyanyelv ismeretének fontossága, tudatos anyanyelvi használat elősegítése, fejlesztése. Nyelvhelyességi kérdések tisztázása. 12. Glosszárriumok készítése. 13. Zárthelyi dolgozat megírása 14. Az ismeretek összefoglalása, a félév értékelése. Minden héten: Elsősorban sajtóban megjelent, népszerű-tudományos ismeretterjesztő (1800-2000 leütés terjedelmű) szövegek fordítása, továbbá különböző szövegtípusok fordítása órán és házi feladatként.	
Félévközi számonkérés módja: A félév során a hallgatók rendszeres időközönként olyan fordításokat készítenek, a szemináriumon és otthoni munka keretében, amelyek értékelése a félév végére megszerzendő gyakorlati jegy alapján képezi. Elérendő cél, hogy minden hallgatónak legalább négy érdemjegye legyen a félév zárásakor. Zárthelyi fordítás, házi fordítások, órákon való aktív részvétel	
Értékelése: A fordítások közös és tanár általi egyéni értékelése, konzultáció. Az órai és a házi fordítások értékelése: ötfokozatú (1–5). A zárthelyi dolgozat értékelése: ötfokozatú (1–5). A zárthelyi dolgozat beszámításának aránya: 30%. Ponthatárok: 0-60 elégtelen, 61-70 elégséges, 71-80 közepes, 81-90 jó, 91-100 jeles.	
Kötelező irodalom: 1. Krisztina Károly, Ágota Fóris. New Trends in Translation Studies (In Honour of	

Kinga Klaudy). Akadémiai Kiadó.
2. Bassnett, Susan. 2002. <i>Translation Studies</i> . Routledge,
3. Hönig, H. G.–Kußmaul, P. 1991. <i>Strategie der Übersetzung</i> . Tübingen: Narr.
Ajánlott irodalom:
1. Klaudy K.–Simigné Fenyő S. 2000. <i>Angol-magyar fordítástechnika. A fordítás lexikája és grammatikája</i> . 2. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 322 pp. (2. kiadás)
2. Klaudy K.–Salánki Á. 2000. <i>Német-magyar fordítástechnika. A fordítás lexikája és grammatikája</i> . 1. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 222 pp. (3. kiadás)
3. Klaudy K.–Bart I. 2003. <i>EU-fordítóiskola. Európai uniós szövegek fordítása angolról magyarra</i> . Budapest: Corvina. 220 pp.
4. Klaudy K.–Bart I.–Szöllősy J. 1996. <i>Angol fordítóiskola</i> . Budapest: Corvina. 250 pp.
5. Abbadie-Chovelon-Morsel: <i>L'expression française écrite et orale</i> FLEM Grenoble,1994

Tantárgy neve: Fordítástechnika AB II.	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT205
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős (név, beosztás): Engel Dennis Robert, anyanyelvi lektor	
Javasolt félév: 2. T	Előfeltétel:-
Óraszám/hét: 2 óra/hét	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: A gyakorlati foglalkozások célja a magyarról az első idegen nyelvre való fordítás készségének fejlesztése.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. hét: Az idegen nyelvre fordítással szemben támasztható követelmények. 2. hét: Eltérő szavakkal kifejezett azonos tartalmak a magyar és az idegen nyelvben. 3. hét: Hogyan használjuk az internetes keresőprogramokat fordításkor? 4. hét: Legfontosabb szövegtípusok és azok fordításai. 5. hét: Csoportos fordítás, közös glosszárium készítése. 6. hét: Blattolás. Hosszabb szövegek forrás- és célnyelvi rövid összefoglalása. 7. hét: A fordítási készségek fejlesztésének módjai (szövegelemzés A és B nyelven, szövegalkotás A és B nyelven). 8. hét: Glosszáriumok készítése 9. hét: A fordítások közös és tanár általi egyéni értékelése, konzultáció. 10. hét: Szövegkritika. 11. hét: Számonkérés: zárthelyi fordítás. 12. hét: Az ismeretek összefoglalása, a félév értékelése.	
Félévközi számonkérés módja: A félév során a hallgatók óráról órára házi fordításokat készítenek.	
Értékelése: A hallgatók teljesítményének értékelése ötfokozatú skálán történik, az utolsó előtti héten teljesített zárthelyi fordítás (50%), valamint a házi fordítások eredményei (50%) alapján.	
Kötelező irodalom:	

1. Klaudy K.–Bart I.–Szöllősy J. 1996. <i>Angol fordítóiskola</i> . Budapest: Corvina. 250 pp.
2. Zalán Péter 1997. <i>Német fordítóiskola. Fordítás magyarról németre</i> . Budapest: Corvina. 99 pp.
3. Campbell, S. 1998. <i>Translation into Second Language</i> . New York: Longman. 299 pp.
Ajánlott irodalom:
1. Környei Tibor (szerk.) 2005. <i>Fordítói ABC/1. Hogyan kezdjem? Útmutató fordítóknak és tolmácsoknak</i> . Budapest: A Magyarországi Fordítóirodák Egyesülete.
2. Környei Tibor (szerk.) 2006. <i>Fordítói ABC/3. Fordítástechnikai útmutató. Különböző szövegtípusok fordítása</i> . Budapest: A Magyarországi Fordítóirodák Egyesülete.
3. Nord, Christiane 2004. <i>Textanalyse und Übersetzen</i> , Tübingen: Groos.

Tantárgy neve: Fordítástechnika CA II.	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT206
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Kötelező
	Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. habil. Dobos Csilla egyetemi docens
Javasolt félév: 2. félév (tavaszi)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2/hét	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: A második idegen nyelvről magyarra való fordítás célja, hogy a hallgatók a második idegen nyelvükről is tudjanak magyar nyelvre tartalmilag pontos és nyelvileg helyes fordítást készíteni. Az információszerző olvasás, a lényeglátás, a kulcsszavazás gyakorlása révén el kell érni, hogy a fordításhoz szükséges sajátos, mélyebb szövegértési készségeket, melyeket B nyelvükön feltehetően már korábban kialakítottak, kiterjesszék C nyelvükre is. A gyakorlati foglalkozások célja a második idegen nyelvről magyarra való fordítás készségének fejlesztése.	
Tantárgy tematikus leírása: A témakörök feldolgozása párhuzamosan, integrált módon, példák elemzésén, különböző műfajú és stílusú szövegekből összetevődő házi fordítások közös megbeszélésén és értékelésén keresztül történik	
1. Az idegen nyelvről magyar nyelvre történő fordítás követelményei, a jó fordítás sajátosságai. A fordítói munka sokszínűsége, a fordító feladatrendszere. A fordítói munka menete a megbízás elvállalásától a munka leadásáig. 2. A forrásnyelvi és célnyelvi szöveg megfeleltetésének feltételei, háttere. Szövegtípusok, műfaj, stílus. A szövegértés nehézségei, a magyar megfelelő kiválasztásánál figyelembe veendő szempontok. 3.-7. Szövegfajták a fordításban. Különböző szövegtípusok fordítása órán és házi feladatként (Pl. meghívó, sajtóközlemény, recept stb.). szövegtípus, műfaj, stílus, szöveg írója és címzettje). 8. Források megválasztása: Egy- és kétnyelvű, nyomtatott és online szótárak, valamint keresőprogramok alkalmazása. Párhuzamos szövegek megfelelő megválasztása és használata. 9. Az angol és a magyar nyelv lexikai és nyelvi rendszerének különbözőségei 10. Reáliák, nyelvközösségekre jellemző jeltárgyak és fogalmak, sajátosságok fordítása. 11. Címek fordítási nehézségei, helyesírási kérdések. A fordítás ellenőrzésének	

fontossága és technikái. 12. Intézménynevek, személyek, helyek megnevezésének kezelése. Rövidítések. 13. Zárthelyi dolgozat. 14. Az ismeretek összefoglalása, a félév értékelése.	
Félévközi számonkérés módja: Rendszeres házi feladat az órán elhangzottak kapcsán, fordítások készítése, azok megbeszélése és értékelése a következő órán. Zárthelyi dolgozat	
Értékelése: A gyakorlati jegy összetevői: Aktív részvétel a szemináriumi munkában 20% Házi feladatok és fordítások: 30% Zárthelyi dolgozat 50% A zárthelyi dolgozat értékelése: ötfokozatú (1–5). Ponthatárok: 0-60 elégtelen, 61-70 elégséges, 71-80 közepes, 81-90 jó, 91-100 jeles.	
Kötelező irodalom: 1. Klaudy K.– Salánki Á. 2000. <i>Német-magyar fordítástechnika. A fordítás lexikája és grammatikája. 1.</i> Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 222 pp. (3. kiadás) 2. Klaudy K.– Simigné Fenyő S. 2000. <i>Angol-magyar fordítástechnika. A fordítás lexikája és grammatikája. 2.</i> Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 322 pp. (2. kiadás) 3. Környei Tibor (szerk.) 2005. <i>Fordítói ABC/1. Hogyan kezdjem? Útmutató fordítóknak és tolmácsoknak.</i> Budapest: A Magyarországi Fordítóirodák Egyesülete. 4. Reiss, Katarina 1993. <i>Texttypus und Übersetzungsmethode: Der operative Text</i>, Heidelberg. 5. Chestermann, Andrew – Wagner, Emma 2002. <i>Can theory help translators?</i> Manchester: St. Jerome.	
Ajánlott irodalom: 1. Klaudy Kinga 1997. <i>Fordítás II. Bevezetés a fordítás gyakorlatába angol/német/francia példatárral.</i> Scholastica Kiadó 2. Klaudy K.–Bart I.–Szöllősy J. 1996. <i>Angol fordítóiskola.</i> Budapest: Corvina. 250 pp. 3. Környei Tibor (szerk.) 2006. <i>Fordítói ABC/3. Fordítástechnikai útmutató. Különböző szövegtípusok fordítása.</i> Budapest: A Magyarországi Fordítóirodák Egyesülete. 4. Hönig, H. G.–Kußmaul, P. 1991. <i>Strategie der Übersetzung.</i> Tübingen: Narr. 5. Abbadie-Chovelon-Morsel. 1994. <i>L'expression française écrite et orale FLEM</i> Grenoble	

Tantárgy neve: Tolmácsolástechnika BA II.	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT207
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Kötelező
	Tárgyfelelős (név, beosztás): Farkasné Puklus Márta, nyelvtanár
Javasolt félév: 2. Ó.	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2 óra/hét	Számonkérés módja : Aláírás és gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Tagozat: Nappali és levelező

Tantárgy feladata és célja:

A gyakorlati foglalkozások célja az idegen nyelvről magyarra való szóbeli nyelvi közvetítés készségének fejlesztése, ismerkedés a tolmácsolás különböző fajtáival, a memória és az információkeresési kompetencia fejlesztése.

Tantárgy tematikus leírása:

Hétről hétre ismétlődő, de egyre összetettebb feladatokkal, különböző szövegek segítségével haladunk a valódi tolmácsolási szituációk gyakorlása felé.

1. hét: Autentikus tolmácsolási események (konferenciák, megnyitók, gyáratatók) elemzése és feldolgozása
2. hét: A hallgatók által készített előadás (elő beszéd) tolmácsolása.
3. hét: Hírek nyomon követése hétről hétre (magyar, német, európai uniós információk forrásokból).
4. hét: Szövegalkotás: egy perces és két perces előadások készítése az órán különféle témákban
5. hét: Konzekutív tolmácsolás gyakorlása előkészített autentikus szövegek alapján
6. hét: Blattolás gyakorlása csoportmunkában is (az egyik hallgató blattol, a másik jegyzetel és tolmácsol).
7. hét: Szövegek előkészítése tolmácsolásra – az információ sűrűségének növelése és csökkentése
8. hét: Felolvasott szöveg tolmácsolása (1-2 perc, aztán fokozva a tempót és az információsűrűséget).
9. hét: Autentikus beszéd tolmácsolása (internetes hanganyag alapján – www.bundesregierung.de).
10. hét: Stresszkezelés elsajátítása
11. hét: Órai tolmácsolási gyakorlat
12. hét: A félév ismereteinek összefoglalása, a félév lezárása, értékelés

Félévközi számonkérés módja:

A félév során a hallgatók legalább kétszer prezentációval készülnek a gyakorlati foglalkozásra, melyet a többiek tolmácsolnak különböző módon az órán (egy perces, majd két perces prezentáció készítése és előadása először A, majd B nyelven).

Értékelése:

A hallgatók teljesítményének értékelése ötfokozatú skálán történik. A gyakorlati foglalkozásokon elengedhetetlen az aktív részvétel és az óráról órára történő felkészülés, az aktuális hírek nyomon követése. A hallgatók értékelésébe beleszámít az utolsó előtti héten teljesített tolmácsolási feladat (40%), valamint az órákon előadott prezentációkra (beszédre) való felkészülés (30%) és az aktív órai részvétel (30%) is.

Kötelező irodalom:

1. G. Láng Zsuzsa 2002. *Tolmácsolás felsőfokon. A hivatásos tolmácsok képzéséről*. Budapest: Scholastica.
2. Szabari Krisztina 1999. *Tolmácsolás. Bevezetés a tolmácsolás elméletébe és gyakorlatába*. Budapest: Scholastica.
3. Szabó Csilla (ed) 2003. *Interpreting: from preparation to performance: recipes for practitioners and teachers*. Budapest: British Council.
4. Horváth Ildikó 2012. *Interpreter Behaviour: A Psychological Approach*. Budapest, Hang Nyelviskola Bt.

Ajánlott irodalom:

1. (Környei Tibor (szerk.) 2005. *Fordítói ABC/2. Amit a tolmácsolásról tudni kell. Útmutató tolmácsoknak*. Budapest: A Magyarországi Fordítóirodák Egyesülete.

2. Basnett, Susan – Lefevere, André, eds. 1990. <i>Translation, history and culture</i> . London: Pinter
3. Best, Joanna – Kalina, Sylvia, eds. 2002. <i>Übersetzen und Dolmetschen</i> . Tübingen: Franke.

Tantárgy neve: Tolmácsolástechnika CA II.	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT208
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős (név, beosztás): Farkasné Puklus Márta, nyelvtanár	
Javasolt félév: 2. T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2 óra/hét	Számonkérés módja : Aláírás és gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: A gyakorlati foglalkozások célja a második idegen nyelvről magyarra való szóbeli nyelvi közvetítés készségének fejlesztése, ismerkedés a tolmácsolás különböző fajtáival, a memória és az információkeresési kompetencia fejlesztése.	
Tantárgy tematikus leírása: Hétről hétre ismétlődő, de egyre összetettebb feladatokkal, különböző szövegek segítségével haladunk a valódi tolmácsolási szituációk gyakorlása felé. 2. hét: Autentikus tolmácsolási események (konferenciák, megnyitók, gyáratatók) elemzése és feldolgozása 1. hét: A hallgatók által készített előadás (elő beszéd) tolmácsolása. Hírek nyomon követése hétről hétre (magyar, német, európai uniós információs forrásokból). 4. hét: Szövegalkotás: egy perces és két perces előadások készítése az órán különféle témákban 5. hét: Konzekutív tolmácsolás gyakorlása előkészített autentikus szövegek alapján 6. hét: Blattolás gyakorlása csoportmunkában is (az egyik hallgató blattol, a másik jegyzetel és tolmácsol) 8. hét: Felolvasott szöveg tolmácsolása (1-2 perc, aztán fokozva a tempót és az információsűrűséget). 9. hét: Autentikus beszéd tolmácsolása (internetes hanganyag alapján) 10. hét: Stresszkezelés elsajátítása 11. hét: Órai tolmácsolási gyakorlat 12. hét: A félév ismereteinek összefoglalása, a félév lezárása, értékelés	
Félévközi számonkérés módja: A félév során a hallgatók legalább kétszer prezentációval készülnek a gyakorlati foglalkozásra, melyet a többiek tolmácsolnak különböző módon az órán(egy perces, majd két perces prezentáció készítése és előadása először A, majd B nyelven).	
Értékelése: A hallgatók teljesítményének értékelése ötfokozatú skálán történik. A gyakorlati foglalkozásokon elengedhetetlen az aktív részvétel és az óráról órára történő felkészülés, az aktuális hírek nyomon követése. A hallgatók értékelésébe beleszámít az utolsó előtti héten teljesített tolmácsolási feladat (40%), valamint az órákon előadott prezentációkra	

(beszédre) való felkészülés (30%) és az aktív órai részvétel (30%) is.	
Kötelező irodalom:	
1. G. Láng Zsuzsa 2002. <i>Tolmácsolás felsőfokon. A hivatásos tolmácsok képzéséről.</i> Budapest: Scholastica. 2. Szabari Krisztina 1999. <i>Tolmácsolás. Bevezetés a tolmácsolás elméletébe és gyakorlatába.</i> Budapest: Scholastica. 3. Szabó Csilla (ed) 2003. <i>Interpreting: from preparation to performance: recipes for practitioners and teachers.</i> Budapest: British Council. 4. Horváth Ildikó 2012. <i>Interpreter Behaviour: A Psychological Approach.</i> Budapest, Hang Nyelviskola Bt.	
Ajánlott irodalom:	
1. (Környei Tibor (szerk.) 2005. <i>Fordítói ABC/2. Amit a tolmácsolásról tudni kell. Útmutató tolmácsoknak.</i> Budapest: A Magyarországi Fordítóirodák Egyesülete. 2. Basnett, Susan – Lefevere, André, eds. 1990. <i>Translation, history and culture.</i> London: Pinter 3. Best, Joanna – Kalina, Sylvia, eds. 2002. <i>Übersetzen und Dolmetschen.</i> Tübingen: Franke.	

Tantárgy neve: Terminológia	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT209
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Kötelező
	Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. habil. Dobos Csilla egyetemi docens
Javasolt félév: 2. (tavaszi)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: A tantárgy célja, hogy a szükséges elméleti áttekintés után, a hallgató a fordítandó szöveg feldolgozásával párhuzamosan, a gyakorlatban is elsajátítsa a terminológiai tevékenység módszereit, jártasságot szerezzen a terminológiai munkát segítő új, nyelvtechnológiai eszközök alkalmazásában, képes legyen a különböző elektronikus adatbázisok kezelésére, saját adatbázisok megszerkesztésére, terminológiai adatlapok készítésére.	
Tantárgy tematikus leírása:	
1. A terminológia kulcsszerepe a fordításban, normák és problémák. Elméleti áttekintés. 2. A terminológia nyelvészeti aspektusainak vizsgálata (nyelvhasználat, szemantika, szintaktika, morfológia) 3. A különböző hagyományos és modern terminológiai eszközök gyakorlatban való alkalmazása. Szótár típusok. Terminológiai adathordozók, elektronikus szótárak használata 4.-6. Terminológiai adatlap szerkesztése: ▪ Nyelvi szint (morfo-szintaktikai tulajdonságok, kollokációk, frazeológia, nyelvhasználati szint); ▪ Fogalmi-szemantikai szint (szakterület-alterületek körülhatárolása, a fogalmak hierarchiája (hyperoníma, hyponíma, szinoníma, kvázi-szinoníma, antoníma); ▪ Technikai szint (referenciák, bibliográfiai utalások);	

▪ Informatikai szint (a fordítót segítő hagyományos terminológiai eszközök, elektronikus terminológiai adathordozók, elektronikus szótárak, enciklopédiák ismerete és alkalmazása, a különböző internetes terminológiai adatbankok ismerete, adatbázis-kezelés; saját adatbázis létrehozása. 7. Különböző szakterületek terminológiájának áttekintése, összehasonlítása, 8. Jogi és gazdasági szaknyelv sajátosságai 9. Műszaki és IT szaknyelv sajátosságai 10. Európai Unió terminológia 11. Glosszárium készítés (referenciák, bibliográfia, utalások) 12. - 13. Az egyéni projektek prezentációja és értékelése 14. Zárthelyi dolgozat 15. A zárthelyi dolgozat és a félévi munka értékelése
Félévközi számonkérés módja: Rendszeres óralátogatás Projekt feladat: saját munka- vagy érdeklődési körrel kapcsolatos terminológiai adatbázis összeállítása és prezentációja. Év végén zárthelyi dolgozat: a félév során tanultak számonkérése, elmélet részletes kifejtése, fogalmak definiálása, gyakorlatban való alkalmazás
Értékelése: Aláírás feltétele a rendszeres óralátogatás. Gyakorlati jegy: Aktív szemináriumi munka: 20% A projekt feladat elkészítése és bemutatása. (30%) A projekt feladat értékelése: ötfokozatú (1-5) ZH dolgozat: (50%) A zárthelyi dolgozat értékelése: ötfokozatú (1–5). Ponthatárok (%-ban): 0-60 elégtelen, 61-70 elégséges, 71-80 közepes, 81-90 jó, 91-100 jeles.
Kötelező irodalom: 1. Fóris Ágota 2006. <i>Hat terminológiai lecke</i>. Pécs: Lexikográfia Kiadó. 2. Larson, Mildred 1984. <i>Meaning-based translation: A guide to cross-language equivalence</i>. Lanham, MD: University Press of America. 3. Bessé, Bruno de – Nkwenti-Azeh, B. – Sager, J. C. (1997): <i>Glossary of Terms Used in Terminology</i>. Terminology. 4, 1, 117–156. 4. Cabré, M. Teresa (1998): <i>Terminology. Theory, Methods and Applications</i>. (Terminology and Lexicography Research and Practice 1. John Benjamins, Amsterdam–Philadelphia 5. Fóris Ágota 2006. <i>A magyar terminológia helyzete és fejlesztésének feladatai napjainkban</i>. 2006/6. 737.
Ajánlott irodalom: 1. A magyar fordítástudományi terminológiáról. 2007. In.: Klaudy Kinga: <i>Nyelv és fordítás</i>. 2007. Budapest: Tinta Kiadó. 27-33. 2. Várnai Judit Szilvia (2005): <i>Európai Unió terminológia és fordítás – múlt és jelen</i>. <i>Fordítástudomány</i> VII, 2, 5-15. 3. Gulyás Róbert (2005): <i>Magyar terminológia az EU-intézményekben</i>. <i>Fordítástudomány</i> VII, 2, 17-27. 4. Fóris Ágota 2007. <i>A terminológia megújításának feladatai: a műszaki-tudományos terminusok rendszerezése</i>. Magyar Nyelv. 103. évf. 55–66. 5. Kurtán Zsuzsa 2003. <i>Szakmai nyelvhasználat</i>. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 6. Felber, H. 1987. <i>Manuel de terminologie</i>. Paris: Infoterm. 7. Bausch, K.-H. – Schewe W. H. U. – Spiegel, H.-R. 1976. <i>Fachsprachen:</i>

- Terminologie – Struktur – Normung. Berlin–Köln: Beuth Verlag GMBH.
8. Trebits Anna és Fischer Márta. 2009. *EU English - Using English in EU contexts with English-Hungarian EU Terminology*. Budapest: Klett Kiadó.

Tantárgy neve: Alkalmazott stilisztikai szeminárium	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT212
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Szabadon választható
Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. Mokrainé Orosz Angéla MBA egyetemi tanársegéd	
Javasolt félév: 2. (tavaszi)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: Nappali: 2/hét Levelező:	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: A tantárgy a stilisztikáról való eddigi ismereteket rendszerezi és bővíti, valamint az alkalmazások irányában nyújt kitekintést. Mint nagy múltú tudomány, ismerete a jobb szóbeli és íráskészség elérését is szolgálja, a műelemzési és a műfajelméleti ismeretek pedig a különböző műfajú gyakorlati és művészi szövegek „rejtelmeibe” vezethetnek be.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. A stilisztika és a retorika története I. 2. A stilisztika és a retorika története II. 3. A stilisztika és az alkalmazott stilisztika kapcsolata 4. Az alkalmazott stilisztika kutatási területei 5. A stílus fogalmának alakulása 6. Stílusfelfogások az ókortól napjainkig 7. A stílust meghatározó tényezők 8. A stílus szociokulturális összetevői 9. Az egyes nyelvi szintekhez kapcsolódó stilisztikai lehetőségek 10. A stilisztikai alapfogalmak I. (stíluselem, stílusérték, stílushatás; stílusrétegek) 11. A stilisztikai alapfogalmak II. (a kép mint a stílus egyik központi kategóriája) 12. A metaforaelméletek, különös tekintettel a kognitív metaforákra 13. Zárthelyi dolgozat 14. Összegzés	
Félévközi számonkérés módja: Szemináriumi dolgozat, prezentáció, zárthelyi dolgozat, rendszeres óralátogatás. Szemináriumi dolgozat (5-8 oldal, a tudományos munkákkal szemben támasztott követelményeknek megfelelően)	
Értékelése: A szemináriumi dolgozat/prezentáció értékelése: háromfokozatú: nem megfelelt, megfelelt, kiválóan megfelelt A szemináriumi dolgozat beszámításának aránya: 30%. ZH: egy tétel részletes kifejtése, fogalmak definiálása. A tétel értékelése: ötfokozatú (1–5). A fogalmak definiálásának értékelése: ötfokozatú (1–5). Ponthatárok: 0-60 elégtelen, 61-70 elégséges, 71-80 közepes, 81-90 jó, 91-100 jeles.	
Kötelező irodalom:	

1. Tolcsvai Nagy Gábor 1996. <i>A magyar nyelv stilisztikája</i>. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 2. Tolcsvai Nagy Gábor 1998. <i>A szövegek világa</i>. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 3. Fábrián – Szathmári – Terestyéni 1958. <i>A magyar stilisztika vázlata</i>. Budapest: Tankönyvkiadó. (Vagy bármelyik későbbi kiadása.) 4. Hans-Werner Erms: 2008. <i>Stil und Stilstik. Eine Einführung</i>. Berlin: Schmidt 5. Wolfgang Fleischer, Georg Michel, Günter Starke: 1993. <i>Stilistik der deutschen Gegenwartssprache</i>. Frankfurt am Main: Peter Lang 6. Lesley Jeffries, Daniel McIntyre: 2010. <i>Stylistics</i>, Cambridge University Press 7. Paul Simpson, 2004. <i>Stylistics: a Resource Book for Students</i>, Routledge 8. Barbara Sandig: 2006. <i>Textstilistik des Deutschen</i>. 2. Auflage. Berlin: De Gruyter	
Ajánlott irodalom:	
1. Szathmári István 1994. <i>Stilusról, stilisztikáról napjainkban</i>. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 2. Szathmári István 1996. <i>Hol tart ma a stilisztika? Stíluselméleti tanulmányok</i>. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 3. Fónagy Iván 1999. <i>A költői nyelvről</i>. Budapest: MTA Nyelvtudományi Intézet, Corvina. 4. Kemény Gábor 1993. <i>Képekbe menekülő élet</i>. Krúdy Gyula képalkotásáról és a nyelvi kép stilisztikájáról. Budapest: Balassi Kiadó. (Az első fejezet: 7-50.) 5. Kemény Gábor 1999. A nyelvi kép, mint „rendellenesség”. <i>Magyar Nyelvőr</i>. 1999. 2. sz. 293-303. 6. Nagy Ferenc 1980. <i>Kriminalisztikai szövegnyelvészet</i>. Budapest: Akadémiai Kiadó. 7. Dániel Ágnes 1995. A szerző azonosítása a szöveg... elemzése útján. In: <i>Szemiotikai szövegtan</i> 8. Szeged: JGyTF Kiadó. 8. Burkhard Moennighoff: 2009. <i>Stilistik</i>. Stuttgart: Reclam, 9. Katie Wales, 2001. <i>A Dictionary of Stylistics</i>, Pearson Education, 10. Dudenredaktion (Hrsg.): 2010. <i>Duden – Das Stilwörterbuch</i>. 9. Auflage. Dudenverlag, Mannheim 11. Sanders, Willy 1977. <i>Linguistische Stilisztik</i>. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht.	

Tantárgy neve: Fordítás- és tolmácsolástörténet	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT213
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Szabadon választható
Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr habil. Dobos Csilla, egyetemi docens	
Javasolt félév: 2. (tavaszi)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: Nappali: 1/hét	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és kollokvium
Kreditpont: 3	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: A tantárgy keretein belül a hallgatók megismerkednek a fordítás és a tolmácsolás történetével, a legfontosabb elméletekkel, valamint azokkal az ismert írókkal, tudósokkal, filozófusokkal, akik jelentős mértékben hozzájárultak a fordítás és a tolmácsolás fejlődéséhez.	

A fordítók és tolmácsok számára kiemelten fontos, hogy ismerjék választott szakmájuk történeti fejlődését, és a történelem során felmerült fordítási problémák megoldási lehetőségeit és a jelenlegi nézeteket.

Tantárgy tematikus leírása:

1. Bevezetés: a fordítás historiográfiája. A tolmácsolás történetének állomásai
2. Fordítás az ókorban
3. Szent Jeromos és Zuan Zang tevékenysége
4. Fordítók és ábécészerzők (Wulfila, Mesrop Machtots, Cirill és Metód)
5. Az arab középkor és a toledói iskola
6. Adalékok az európai középkor fordításaihoz
7. A reneszánsz kor fordításai
8. A reformáció és a Biblia-fordítások
9. A „szép hűtlenek”, avagy a fordításelmélet megszületése
10. Fordítók és fordítások a XVIII. században
11. A XIX. század fordításairól
12. Fordítói iskolák és irányzatok a XX. században
13. Adalékok a magyarországi fordítástörténethez

Félévközi számonkérés módja:

Szemináriumi dolgozat, rendszeres óralátogatás.

Szemináriumi dolgozat (5-8 oldal, a tudományos munkákkal szemben támasztott követelményeknek megfelelően)

Értékelése:

A szemináriumi dolgozat értékelése: háromfokozatú: nem megfelelt, megfelelt, kiválóan megfelelt

A szemináriumi dolgozat beszámításának aránya: 30%.

Kollokvium: egy tétel részletes kifejtése, fogalmak definiálása.

A tétel értékelése: ötfokozatú (1–5).

A fogalmak definiálásának értékelése: ötfokozatú (1–5).

Ponthatárok: 0-60 elégtelen, 61-70 elégséges, 71-80 közepes, 81-90 jó, 91-100 jeles.

Kötelező irodalom:

1. G. Láng Zsuzsa, 2002. *Tolmácsolás felsőfokon*. Budapest: Scholastica
2. Hell György, A tolmácsolás és a fordítás történetének kezdetei. In: *Fordítástudomány* 2007, IX/2, 85-9
3. Jantsits Ágnes, A tolmácsolás történetéből. In: *Fordítástudomány* 2007, IX/2, 90-97.
4. [Eco, Umberto](#): 2006. *Quasi dasselbe mit anderen Worten: Über das Übersetzen*, München: Hanser
5. Venuti, Lawrence (Hg.): 2004. *The Translation Studies Reader* (2nd ed.), London, Routledge
6. [Bassnett, Susan](#) 1990. *Translation studies*. London & New York: Routledge.
7. Snell-Hornby, Mary et al. 1999. *Handbuch Translation*. Tübingen: Stauffenburg,

Ajánlott irodalom:

1. Delisle, J. – Lafond, G. 1999. *Histoire de la traduction*. Université d'Ottawa,
2. Klaudy Kinga, 2002. *A fordítás elmélete és gyakorlata*. Budapest: Scholastica
3. Klaudy Kinga – Bart István (szerk.) 1985. *A fordítás tudománya*. Budapest: Tankönyvkiadó
4. Radó Antal 1909. *A fordítás művészete*. Budapest: Franklin Társulat
5. Ács Pá: Osztrák és magyar renegátok mint szultáni tolmácsok: Mahmúd és Murád terdzsümán. (Tanulmány)
6. Snell-Hornby, Mary (Hrsg.): 1994. *Übersetzungswissenschaft – Eine Neuorientierung. Zur Integrierung von Theorie und Praxis*. Tübingen/Basel: Francke

7. Rónay György, 1973. <i>Fordítók és fordítások</i> . Budapest: Magvető Kiadó
8. Szabó Ede, 1968. <i>A műfordítás</i> . Budapest: Gondolat
9. Tarnóczi Lóránt, 1966. <i>Fordítókatalauz</i> . Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó

Tantárgy neve: Szaknyelv és szakfordítás	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT214
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Szabadon választható
	Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr habil. Dobos Csilla, egyetemi docens
Javasolt félév: 2. (tavaszi)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: Nappali: 2/hét	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat a különböző szaknyelvek általános sajátosságaival, használatuk színtereivel, nyelvi és pragmatikai jellemzőivel. Fordítás és tolmácsolás során szükséges ismerni azokat a nyelvi és nem nyelvi tényezőket, amelyek egy adott kommunikációs színtér szakmai nyelvhasználatát meghatározzák.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. Szaknyelv és szakmai kommunikáció 2. A szaknyelvi szövegek fordítása 3. Gazdaság és nyelvhasználat 4. Jogi szaknyelv és szakmai kommunikáció 5. A politikai nyelvhasználat 6. Diplomácia és nyelvhasználat 7. Rendészet és nyelv 8. Az Európai Unió szaknyelve és terminológiája 9. Az orvosi szaknyelv 10. A zenei szaknyelv 11. Matematika és nyelv 12. Az informatika nyelve 13. A magyar sportnyelv néhány aspektusa 14. Az egyházi nyelvhasználat	
Félévközi számonkérés módja: Prezentáció tartása, rendszeres óralátogatás. Prezentáció (10 perc, a tudományos prezentációkkal szemben támasztott követelményeknek megfelelően)	
Értékelése: A prezentáció értékelése: háromfokozatú: nem megfelelt, megfelelt, kiválóan megfelelt A prezentáció beszámításának aránya: 30%. Gyakorlati jegy: zárthelyi dolgozat ZH: egy tétel részletes kifejtése, fogalmak definiálása. A tétel értékelése: ötfokozatú (1–5). A fogalmak definiálásának értékelése: ötfokozatú (1–5). Ponthatárok: 0-60 elégtelen, 61-70 elégséges, 71-80 közepes, 81-90 jó, 91-100 jeles.	

Kötelező irodalom:

1. Dobos Csilla (Szerk.), 2010. *Szaknyelvi kommunikáció*. Miskolci Egyetem, Miskolc – Tinta Könyvkiadó, Budapest,
2. Kurtán Zsuzsa, 2003. *Szakmai nyelvhasználat*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest,
3. Thorsten Roelcke: 2005. *Fachsprachen*. Berlin: Erich Schmidt Verlag
4. Swales, J. M. 1992. Language for specific purposes. In W. Bright (Ed.), *International Encyclopedia of Linguistics* New York, Oxford: OUP.

Ajánlott irodalom:

1. Ablonczyné Mihályka Livia, 2006. *Gazdaság és nyelv*. Lexikográfia Kiadó, Pécs,
2. Dobos Csilla, 2008. A jogi terminusok jelentésének sajátosságai. In: Gecső T.- Sárdi Cs. (szerk.), *Jel és Jelentés*. Tinta Könyvkiadó, Budapest, pp.91-100.
3. Mihalovics Árpád, A politikai szaknyelv néhány sajátossága. In: Mihalovics Árpád (szerk.) *Tanulmányok a politikai szaknyelvről*. Studia Europaea Nyiregyhaziensia 2, pp.29-61.
4. Hans-R. Fluck: 1990. *Fachsprachen*. Tübingen und Basel: A. Francke Verlag
5. Robinson, P. 1991. *ESP Today: A Practitioner's Guide*, New York & London: Prentice Hall.
6. *Fachsprache – International Journal of Specialized Communication*. Wien: facultas.wuv
7. Dániel Ágnes, 1983. *A fordítói gondolkodás iskolája*. Tankönyvkiadó, Budapest,
8. Folyóiratok: Fordítástudomány, Magyar Terminológia, Magyar Orvosi Nyelv
9. Konferencia kötetek: Porta Lingua, Szaknyelv és szakfordítás

Tantárgy neve: Gazdasági alapismeretek	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT 301
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Kötelező
	Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. Mokrainé Orosz Angéla MBA egyetemi tanársegéd
Javasolt félév: 3. (őszi)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és kollokvium
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: Az óra keretében igyekszünk a hallgatók gazdasági műveltségét megalapozni a legfontosabb gazdasági fogalmak, jelenségek, összefüggések megismertetésével. A gazdálkodási tevékenység alapvető összefüggéseinek átlátásához, elemzéséhez, a lehetőségek kreatív újragondolásához szükséges lényeglátási képességek fejlesztése, a dinamikus szemléletmód elsajátíttatása. A gazdálkodás bonyolult összefüggérendszerében való eligazodási- és probléma-felismerési képességek, valamint a probléma-megoldási készségek kialakítása.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. A vállalat, mint gazdasági komplexum. Célok és érdekek. A vállalatok működésében, tevékenységében alapvető szerepet játszó külső és belső tényezők. 2. A vállalatok tipizálása. Fejlődési tendenciák. 3. A vállalatcsoportok szerveződési sajátosságai és piacbefolyásoló szerepük. A klaszterhez való tartozás előnyei és hátrányai.	

4. A vállalati gazdálkodás folyamata, fő összefüggései, funkcionális részterületei és főbb ágazati sajátosságai. Inputok és outputok. Erőforrások és költségek. A főbb költség típusok és a klasszikus fedezeti ábra. 5. A vállalati versenyképesség és meghatározó tényezői. 6. A stratégia, mint a vállalati gazdálkodás vezérfonala. A stratégia-alkotás információbázisa, alapvető módszerei. 7. A vállalati tervezés fő kérdései, módszertani bázisa. 8. Közgazdasági iskolák 9. Fogyasztói magatartás 10. Termelés és üzleti szervezet. Piaci formák 11. Játékelmélet, jog- és közgazdaságtan, közjavak, externáliák 12. Makrogazdaság alapfogalmai, szereplői, számlarendszerek 13. Bankrendszer. Pénz 14. Gazdaságpolitika 15. Globalizáció. Gazdasági válságok
Félévközi számonkérés módja: Az előadásokon való megjelenés
Értékelése: Aláírás feltétele az előadásokon való részvétel Kollokvium: két tétel részletes kifejtése, fogalmak definiálása. A tétel értékelése: ötfokozatú (1–5). A fogalmak definiálásának értékelése: ötfokozatú (1–5). Ponthatárok: 0-60 elégtelen, 61-70 elégséges, 71-80 közepes, 81-90 jó, 91-100 jeles.
Kötelező irodalom: 1. Samuelson-Nordhaus 2003. <i>Közgazdaságtan</i>. KJK-Kerszöv, Budapest 2. Dr. Illés Mária: <i>Vállalatgazdaságtan</i>. Kézirat. (Befejezés és kiadási előkészületek alatt.) 3. Chikán Attila. <i>Vállalatgazdaságtan</i>. Aula Kiadó, 2003. 4. Samuelson, Paul A.; William D. Nordhaus 2004. <i>Economics</i>. Graw-Hill
Ajánlott irodalom: 1. Helmut Schmalen 2002. <i>Általános üzleti gazdaságtan</i>. Axel-Springer Kiadó 2. Balogh – Bélyácz – László 1994. <i>Vállalati gazdaságtan</i>. Janus Pannonius Egyetemi Kiadó 3. Sullivan, Arthur, Steven M. Sheffrin 2003. <i>Economics: Principles in action</i>. Upper Saddle River, New Jersey 07458: Pearson Prentice Hall.

Tantárgy neve: Szakfordítás (gazdasági) BA (idegen nyelvről magyarra)	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT302
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. Mokrainé Orosz Angéla MBA egyetemi tanársegéd	
Javasolt félév: 3. (ősz)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja:	

A gazdasági szakfordítás tantárgy célja, hogy a hallgatót felkészítse az idegen nyelvű gazdasági szövegek helyes értelmezésére és szakszerű, tartalmilag pontos valamint nyelvileg helyes anyanyelvi változatuk elkészítésére.

Ennek megfelelően, a különböző típusú gazdasági szövegek fordítása során, a gazdasági szaknyelv sajátosságainak bemutatása mellett, nagy hangsúlyt kap a magyar és az idegen nyelvi (angol/német) gazdasági rendszerek összehasonlító elemzése, a nyelven kívüli valóságelemek összevetése.

Tantárgy tematikus leírása:

Az órákon különböző gazdasági szövegek értelmezése, elemzése, fordítása zajlik, valamint az előző órán házi feladatként kiadott fordítás megbeszélése, értékelése, valamint a hibák elemzése, javítása és a variációk összevetése történik. Különböző, autentikus, gyakran előforduló gazdasági szövegfajták kerülnek kiválasztásra, melyek fordítása során a hallgatók a gyakorlatban használható ismeretekre és alapvető szakmai szókincsre tesznek szert.

1. A gazdasági szaknyelv sajátosságai, gazdasági szakszövegek típusai. Felkészítés gazdasági szövegek fordítására.
2. A gazdasági szövegek fordításához szükséges források (nyomtatott és online szakszótárak, gazdasági szakkönyvek, folyóiratok) megismerése, forrás- és célnyelvi párhuzamos szövegek választásának fontossága.
3. Terminológiai munka. Szövegfeldolgozás folyamata.
4. Álláshirdetések nyelvezete, értelmezése, fordítása, a forrás- és célnyelv lexikai és grammatikai különbségei. Hirdetések fordítása, párhuzamos szövegek használata. Humán erőforrás szakmai terminológiája.
5. Gazdasági folyóiratok nyelvezete, stílusa, sajátosságai. Forrásnyelvi szöveg és célnyelvi fordítás összevetése, elemzése, lehetséges változatok megbeszélése.
6. EU-s makrogazdasági szövegek fordítása
7. EU monetáris politikai szakmai szövegek fordítása
8. Nemzetközi gazdasági, külkereskedelmi szövegek fordítása
9. -12. Mikroökonómiai szaknyelv, szakmai szövegek fordítása, gazdasági szervezetek és felépítésük, szakmai munkájuk terminológiája.
13. Zárthelyi dolgozat megírása
14. A zárthelyi dolgozat és a félévi munka értékelése

Félévközi számonkérés módja:

Zárthelyi fordítás, házi fordítások, órákon való aktív részvétel

A félév során a hallgatók rendszeresen olyan fordításokat készítenek, a szemináriumon és otthoni munka keretében, amelyek értékelése a félév végére megszerzendő gyakorlati jegy alapján képezi. A kurzust zárthelyi dolgozat zárja, melynek során olyan szöveg fordítása a feladat szótár segítségével, amely tartalmában és szintjében hasonló a félév során fordított szövegekhez.

Értékelése:

A fordítások közös és tanár általi egyéni értékelése, konzultáció.

A házi fordítások értékelése: ötfokozatú (1–5).

A házi fordítások és órai munka beszámításának aránya: 50%

A zárthelyi dolgozat értékelése: ötfokozatú (1–5).

A zárthelyi dolgozat beszámításának aránya: 50%.

Ponthatárok: 0-60 elégtelen, 61-70 elégséges, 71-80 közepes, 81-90 jó, 91-100 jeles.

Kötelező irodalom:

1. Erdei József, Fekete Éva, Homolya Katalin, Jablonkai Réka, Nagy Éva. 2004. Angol-magyar tematikus gazdasági szókincstár. Aula Kiadó
2. Nagy Péter, Varga Jenő. 2005. Angol-magyar pénzügyi szótár magyar angol

mutatóval.Akadémiai Kiadó 3. John T. Murphy-Thomas Salamon. 1998. English-Hungarian Business Glossary. The International Business Library Limited 4. Kovácsné Császi Gabriella. 1997. Angol-magyar közgazdasági szótár. Aula Kiadó 5. Dancs L. Anita, Farkasné Fekete Mária, Hustiné Béres Klára, Molnár József, Tömpe Ferenc. 1997. Magyar-angol közgazdasági fogalom- és példatár. Mezőgazdasági szaktudás kiadó, Bp. 6. Kovács János (szerk.) 1997. Angol-magyar, magyar-angol kereskedelmi, pénzügyi és szakszótár. ADECOM Kommunikációs Szolgáltató Rt. Bp. 7. Egy- és kétnyelvű szótárak, lexikonok, enciklopédiák, szakkönyvek a témakör függvényében, internetes terminológiai adatbázisok, korpuszok. 8. A Magyarországi Fordítók Egyesületének ajánlása gazdasági szövegek fordításához	
Ajánlott irodalom: 1. Kopányi M.–Petró K.–Vági M. 2004. <i>Közgazdaságtan I. Mikroökonómia</i> . Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 2. Gacsályi I.–Meyer D.–Misz J.–Simonits Zs. 2004. <i>Közgazdaságtan II. Makroökonómia</i> . Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 3. D. Pálkó É.–Solt K.–Szabó M. 1997. <i>Gazdasági alapismeretek</i> . EKF Eger: Líceum Kiadó. 4. Fazekas Marianna–Ficzere Lajos (szerk.) 2005. <i>Magyar közigazgatási jog</i> . Budapest: Osiris Kiadó. 5. 1997. évi CXLIV. törvény a gazdasági társaságokról. 6. 2006. évi IV. törvény a gazdasági társaságokról 7. Dragaschnig Edina–H. Pogány Irene–Muráth Ferencné–Zserdin Marianne 1998. <i>Wirtschaft & Sozialpolitik - aktuell Wörterbuch Deutsch - Ungarisch, Ungarisch - Deutsch</i> , I. (kétnyelvű értelmező szótár) Pécs / Graz, Janus Pannonius Tudományegyetem / Karl Franzens Universität.	

Tantárgy neve: Szakfordítás (gazdasági) AB	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT303
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Kötelező
	Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. Mokrainé Orosz Angéla MBA egyetemi tanársegéd
Javasolt félév: 3. (ősz)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: A gazdasági szakfordítás tantárgy célja, hogy a hallgatókat felkészítse a magyar nyelvű gazdasági szövegek szakszerű, tartalmilag pontos valamint nyelviileg helyes idegen nyelvi változatának (a hallgatók B, első idegen nyelvére való fordításuk) elkészítésére. A szeminárium célja a szélesebb értelemben vett gazdasági szövegek bemutatása és szakszókincsének megismertetése. A szeminárium gyakorlati ötleteket ad a szakfordítási feladatra való felkészüléshez, a párhuzamos szövegek felkutatásához és a glosszáriumkészítéshez szükséges adatforrások eléréséhez. Külön hangsúlyt kap az órák során a magyar szövegek megfelelő nyelvi megjelölése idegen nyelven (stilisztikai, pragmatikai és nyelvhelyességi szempontból). A gyakorlatokon, illetve házi feladatként fordítandó szövegek mind eredeti, autentikus forrásból származnak, a magyarról idegen	

nyelvre való fordítás szempontjából releváns, gazdaságilag aktuális témájúak.

Tantárgy tematikus leírása:

1.hét: A gazdasági szövegek fordításának sajátosságai. Csoportos fordítás, a fordítandó szöveg előkészítése. Egyes gazdasági szakszöveg típusok bemutatása, elemzése. Alapvető szakkifejezések értelmezése, szakterminológia felderítésének útja és módja. A fordítások közös és tanár általi egyéni értékelése, konzultáció.

2.-13. hét: Hétről hétre egy aktuális gazdasági témáról készült fordítás feldolgozása. A téma és a szöveg órai előkészítése video-fájlok és párhuzamos szövegek segítségével. A fordításra váró szöveg értelmezése, szógyűjtés, blattolás. Ennek megfelelően, a különböző típusú gazdasági szövegek fordítása során, a gazdasági szaknyelv sajátosságainak bemutatása mellett, nagy hangsúlyt kap a magyar és az idegen nyelvi (angol/német) gazdasági rendszerek összehasonlító elemzése, a nyelven kívüli valóságelemek összevetése.

Fordítás házi feladatként, majd a fordítások tanár általi egyéni értékelése, valamint a fordítások közös értékelése, konzultáció következik.

Szövegtípusok:

a) vállalati dokumentáció fordítása

- cég- és termékbemutató,
- éves jelentés szöveges része,
- cégtárgyalási jegyzőkönyvek, emlékeztetők,
- általános szállítási feltételek, stb.

b) magyar gazdaság, EU és világgazdasággal kapcsolatos szövegek

- befektetések és pénzügyi piacok
- banki szféra
- globalizáció és nemzetközi kereskedelem
- EU gazdasága
- Magyarország gazdasági élete

14. hét: Zárthelyi fordítás megírása

15. hét: A zárthelyi fordítás és a félévi munka értékelése

Félévközi számonkérés módja:

Zárthelyi fordítás, házi fordítások, órákon való aktív részvétel.

A félév során a hallgatók rendszeresen olyan fordításokat készítenek, a szemináriumon és otthoni munka keretében, amelyek értékelése a félév végére megszerzendő gyakorlati jegy alapján képezi. A kurzust zárthelyi dolgozat zárja, melynek során olyan szöveg fordítása a feladat szótár segítségével, amely tartalmában és szintjében hasonló a félév során fordított szövegekhez.

Értékelése:

A fordítások közös és tanár általi egyéni értékelése, konzultáció.

A házi fordítások értékelése: ötfokozatú (1–5).

A házi fordítások és órai munka beszámításának aránya: 50%

A zárthelyi dolgozat értékelése: ötfokozatú (1–5).

A zárthelyi dolgozat beszámításának aránya: 50%.

Ponthatárok: 0-60 elégtelen, 61-70 elégséges, 71-80 közepes, 81-90 jó, 91-100 jeles.

Kötelező irodalom:

1. Dragaschnig Edina–H. Pogány Irene–Muráth Ferencné–Zserdin Marianne. 1998. *Wirtschaft & Sozialpolitik – aktuell. Wörterbuch Deutsch - Ungarisch, Ungarisch - Deutsch, I.* (kétnyelvű értelmező szótár) Pécs / Graz: Janus Pannonius Tudományegyetem / Karl Franzens Universität.
2. Homolya K. – Thiessen R. 2009. *Topic by Topic*. Budapest: AULA Kiadó Kft.
3. Pearce, D. W. 1993. *A modern közgazdaságtan ismeretára*. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó.

4. Dancs L. Anita, Farkasné Fekete Mária, Hustiné Béres Klára, Molnár József, Tömpe Ferenc. 1997. Magyar-angol közgazdasági fogalom- és példatár. Mezőgazdasági szaktudás kiadó, Bp. 5. Kovács János (szerk.) 1997. Angol-magyar, magyar-angol kereskedelmi, pénzügyi és szakszótár. ADECOM Kommunikációs Szolgáltató Rt. Bp. 6. Egy- és kétnyelvű szótárak, lexikonok, enciklopédiák, szakkönyvek a témakör függvényében, internetes terminológiai adatbázisok, korpuszok. 7. A Magyarországi Fordítók Egyesületének ajánlása gazdasági szövegek fordításához	
Ajánlott irodalom: 1. D. Pálkök É.–Solt K.–Szabó M. 1997. <i>Gazdasági alapismeretek</i> . EKF Eger: Líceum Kiadó. 2. Fazekas Marianna–Ficzere Lajos (szerk.) 2005. <i>Magyar közigazgatási jog</i> . Budapest: Osiris Kiadó. 3. Dragaschnig Edina–H. Pogány Irene–Muráth Ferencné–Zserdin Marianne 1998. <i>Wirtschaft & Sozialpolitik - aktuell Wörterbuch Deutsch - Ungarisch, Ungarisch - Deutsch</i> , I. (kétnyelvű értelmező szótár) Pécs / Graz, Janus Pannonius Tudományegyetem / Karl Franzens Universität. 4. Környei Tibor (szerk.) 2006. Fordítói ABC/3. <i>Fordítástechnikai útmutató Különböző szövegtípusok fordítása</i> Budapest: A Magyarországi Fordítóirodák Egyesülete harmadik kötete. Szerzők: Gulyás Róbert, Kelemen Éva, Papp Nándor, Szabari Krisztina 5. Dragaschnig Edina–H. Pogány Irene–Muráth Ferencné–Zserdin Marianne 1998. <i>Wirtschaft & Sozialpolitik - aktuell Wörterbuch Deutsch - Ungarisch, Ungarisch - Deutsch</i> , I. (kétnyelvű értelmező szótár) Pécs / Graz, Janus Pannonius Tudományegyetem / Karl Franzens Universität. Dragaschnig Edina–H. Pogány Irene–Muráth Ferencné–Zserdin Marianne 1998. <i>Wirtschaft & Sozialpolitik - aktuell Wörterbuch Deutsch - Ungarisch, Ungarisch - Deutsch</i> , I. (kétnyelvű értelmező szótár) Pécs / Graz, Janus Pannonius Tudományegyetem / Karl Franzens Universität. 6. Kopányi M.–Petró K.–Vági M. 2004. <i>Közgazdaságtan I. Mikroökonómia</i> . Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 7. Gacsályi I.–Meyer D.–Misz J.–Simonits Zs. 2004. <i>Közgazdaságtan II. Makroökonómia</i> . Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.	

Tantárgy neve: Szakfordítás (gazdasági) CA	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT304
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Kötelező
	Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. Mokrainé Orosz Angéla MBA egyetemi tanársegéd
Javasolt félév: 3. (ősz)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/g/y/k/b): Aláírás és gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: A második idegen nyelvről magyarra való fordítás célja, hogy a hallgatók a második idegen nyelvükről is tudjanak magyar nyelvre tartalmilag pontos és nyelvileg helyes szakfordítást készíteni. A tantárgy tematikája szorosan össze van hangolva a jogi és gazdasági	

alapismereteket tartalmazó előadásokkal és az első idegen nyelvről magyar nyelvre való fordítási órák tematikájával. A számítógépen elérhető adatbázisok kezelésének megtanulása is nagymértékben segíti a passzív idegen nyelvből való fordítás készségének fejlesztését. A C nyelvi szöveg fordításszemponstú megértésének gyakorlása blattolási, kulcsszavazási, lényeg-kiemelési, tömörítési gyakorlatok segítségével történik. A fordítás eredményeképpen keletkezett magyar szöveg javítása, lektorálása, szerkesztése nem különbözik a B nyelvből fordított szövegek esetében alkalmazott módszerektől.

Tantárgy tematikus leírása:

Az órákon különböző aktuális gazdasági szövegek értelmezése, elemzése, fordítása zajlik, valamint az előző órán házi feladatként kiadott szöveg fordításának megbeszélése, értékelése, a hibák elemzése, javítása és a variációk összevetése történik. A téma és a szöveg órai előkészítése video-fájlok és párhuzamos szövegek segítségével. A fordításra váró szöveg értelmezése, szögyűjtés, blattolás. Minden héten más-más, alapvető fontosságú gazdasági vagy gazdasággal kapcsolatos témakörben (4-13. hét), különböző - makro- és mikroökonómiai, stb. - szövegfajták kerülnek kiválasztásra, melyek fordítása során a hallgatók a gyakorlatban használható ismeretekre és alapvető szakmai szókincsre tesznek szert.

1. Bevezetés a gazdasági szaknyelv fordításába. A gazdasági szaknyelv sajátosságai, gazdasági szakszövegek típusai. A gazdasági szövegek fordításához szükséges források (nyomtatott és online szakszótárak, gazdasági szakkönyvek, folyóiratok) megismerése, forrás- és célnyelvi párhuzamos szövegek választásának fontossága.
2. Álláshirdetések nyelvezete, értelmezése, fordítása, a forrás- és célnyelv lexikai és grammatikai különbségei. Hirdetések fordítása, párhuzamos szövegek használata.
3. Gazdasági folyóiratok nyelvezete, stílusa, sajátosságai. Forrásnyelvi szöveg és célnyelvi fordítás összevetése, elemzése, lehetséges változatok megbeszélése.
4. Oktatás és szociális ügyek
5. Környezetvédelem
6. Energiaforrások
7. Foglalkoztatás
8. Globalizáció
9. Monetáris politika – euro
10. Nemzetközi gazdaság
11. Nemzetközi kereskedelem
12. Mikroökonómia
13. Makroökonómia
14. Zárthelyi dolgozat megírása
15. Az ismeretek összefoglalása, zárthelyi dolgozat és a félévi munka értékelése

Félévközi számonkérés módja:

Zárthelyi fordítás, házi fordítások, órákon való aktív részvétel

A félév során a hallgatók rendszeresen olyan fordításokat készítenek, a szemináriumon és otthoni munka keretében, amelyek értékelése a félév végére megszerzendő gyakorlati jegy alapját képezi. A kurzust zárthelyi dolgozat zárja, melynek során olyan szöveg fordítása a feladat szótár segítségével, amely tartalmában és szintjében hasonló a félév során fordított szövegekhez.

Értékelése:

A fordítások közös és tanár általi egyéni értékelése, konzultáció.

A házi fordítások értékelése: ötfokozatú (1–5).

A zárthelyi dolgozat értékelése: ötfokozatú (1–5).

A zárthelyi dolgozat beszámításának aránya: 50%.

Ponthatárok: 0-60 elégtelen, 61-70 elégséges, 71-80 közepes, 81-90 jó, 91-100 jeles.

Kötelező irodalom:

1. Erdei József, Fekete Éva, Homolya Katalin, Jablonkai Réka, Nagy Éva. 2004. Angol-magyar tematikus gazdasági szókincstár. Aula Kiadó
2. Nagy Péter, Varga Jenő. 2005. Angol-magyar pénzügyi szótár magyar angol mutatóval. Akadémiai Kiadó
3. John T. Murphy-Thomas Salamon. 1998. English-Hungarian Business Glossary. The International Business Library Limited
4. Kovácsné Császtai Gabriella. 1997. Angol-magyar közgazdasági szótár. Aula Kiadó
5. Dancs L. Anita, Farkasné Fekete Mária, Hustiné Béres Klára, Molnár József, Tömpe Ferenc. 1997. Magyar-angol közgazdasági fogalom- és példatár. Mezőgazdasági szaktudás kiadó, Bp.
6. Kovács János (szerk.) 1997. Angol-magyar, magyar-angol kereskedelmi, pénzügyi és szakszótár. ADECOM Kommunikációs Szolgáltató Rt. Bp.
7. Egy- és kétnyelvű szótárak, lexikonok, enciklopédiák, szakkönyvek a témakör függvényében, internetes terminológiai adatbázisok, korpuszok.
8. A Magyarországi Fordítók Egyesületének ajánlása gazdasági szövegek fordításához

Ajánlott irodalom:

1. Kopányi M.–Petró K.–Vági M. 2004. *Közgazdaságtan I. Mikroökonómia*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.
2. Gacsályi I.–Meyer D.–Misz J.–Simonits Zs. 2004. *Közgazdaságtan II. Makroökonómia*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.
3. D. Pálkó É.–Solt K.–Szabó M. 1997. *Gazdasági alapismeretek*. EKF Eger: Líceum Kiadó.
4. Fazekas Marianna–Ficzere Lajos (szerk.) 2005. *Magyar közigazgatási jog*. Budapest: Osiris Kiadó.
5. Dragaschnig Edina–H. Pogány Irene–Muráth Ferencné–Zserdin Marianne 1998. *Wirtschaft & Sozialpolitik - aktuell Wörterbuch Deutsch - Ungarisch, Ungarisch - Deutsch*, I. (kétnyelvű értelmező szótár) Pécs / Graz, Janus Pannonius Tudományegyetem / Karl Franzens Universität.

Tantárgy neve: Protokoll	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT305
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. Mokrainé Orosz Angéla MBA egyetemi tanársegéd	
Javasolt félév: 3. (ősz)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: Nappali: 2/hét	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: Az előadások célja, hogy megismertesse a hallgatókat a viselkedéskultúra történetével, a nyelvi etikett és a protokoll alapjaival, legfontosabb fogalmaival, kialakulásával, fejlődésével, követendő mintáival, valamint a különböző élethelyzetekben tanúsítandó magatartás sajátosságaival. A protokolláris normák és a nyelvi etikett szabályainak ismerete különösen fontos a fordítók és a tolmácsok számára a hivatalos társas érintkezésben, a nemzetközi gazdasági, kereskedelmi, sport- és kulturális kapcsolatokban, valamint a	

közéletben és a személyes kapcsolatokban. Külön figyelmet fordítunk az előadások során a különböző országokra jellemző viselkedéskultúra bemutatására és annak tudatosítására, hogy a nyelvi és protokolláris „szabványok” az együttélés fontos eszközei.

Tantárgy tematikus leírása:

1. A nyelvi etikett és a protokoll alapjai (Az etikett, a protokoll, az illem, a viselkedéskultúra és a diplomácia fogalmának definiálása. A viselkedéskultúra története, alapjai, sajátosságai és összetevői, a kulturált megjelenés, megnyilvánulás és megnyilatkozás.)
2. Magán és hivatalos viselkedéskultúra. (A köszönés és formái, a megszólítás és formái, bemutatás és bemutatkozás. Tegezés, magázás. Kézfogás, kézcsók. Meghívás, a vendég és a házigazda. A társalgás, és amiről nem illik beszélni. Virág, ajándék. A nemekre jellemző viselkedés és társalgás. A nyelvi udvariasság, az udvariasság fokozatai, nyelvi udvariasság otthon és a munkahelyen. A női udvariasság. A pontosság.)
3. A társas érintkezés alapkérdései. (A társas érintkezés nyelvi eszközei és formái. Telefonálás, a telefonhasználat alapszabályai, a telefonhívás időpontjai, az üzenetrögzítő, magántelefon a munkahelyen, a mobiltelefon. A tömegközlekedés illemtana. Névjegyhasználat. A borraivaló. Dohányzás. Apró kellemetlenségek. Biológiai megnyilvánulások és kezelésük. A különböző élethelyzetekben tanúsítandó magatartás sajátosságai.)
4. A hivatalos viselkedéskultúra. (A protokoll haszna és szükségszerűsége. Nyelvi etikett és viselkedés nyilvánosság előtt. A hivatalos írásos érintkezés és műfajai. A nyelvi illem és a tömegkommunikációs eszközök: rádió, televízió, sajtó.)
5. Hivatalos programok. (Protokoll a közéletben. A hivatalos programok szervezésével és lebonyolításával összefüggő fontosabb kérdések. Hivatalos ceremóniák, hivatalos protokoll.)
6. Tárgyalás, üzleti megbeszélés, üzleti etikett. (A vendég fogadása, a tárgyalás helyszíne, ültetési rend. A nyilvános szereplés illemtana. A tárgyalás előkészítése és lebonyolítása. A tárgyalás szakaszai. Protokoll az állami és a diplomáciai életben.)
7. A tolmácsolás protokolláris szabályai. (A tolmács mint interkulturális kommunikátor. A tolmács feladata, a tolmácsprotokoll, a legfontosabb írott és íratlan elvárások, ill. szabályok, a tolmácsolási szituációban. A minőségi tolmácsolás alapfeltételei. A tolmács és a megbízó viszonya, a tolmács viszonya a hallgató(ság)hoz, a tolmács helyzete a tolmácsolási szituációban.)
8. Diplomácia. (A külkapcsolatok protokolláris vonatkozásai, a nemzetközi protokoll és etikett alapszabályait. A diplomáciai protokoll és etikett jelentősége a nemzetközi kapcsolatokban. Diplomáciai viselkedési formák, szabályok: a diplomáciai öltözet, a látogatás, levelezés és telefonálás, az ajándék és ajándékozás. Névjegykártya. A nemzetközi protokoll és etikett alapszabályai. A protokoll jelentősége a nemzetközi gazdasági, kereskedelmi, sport- és kulturális kapcsolatokban, valamint a közéletben és a személyes kapcsolatokban.)
9. Étkezési kultúra. (Az étkezés protokolláris szabályai. A rendezvények csoportosításait és fajtái. Az étkezési kultúra és a viselkedési tudnivalók. Az étkezési kultúrát érintő viselkedési tudnivalók. Étkezéssel egybekötött hivatalos rendezvények: „Egy pohár pezsgő”, koktél, állófogadás, munkaebéd, díszvacsora.)
10. Öltözködés. (A legfontosabb öltözködéssel kapcsolatos ismeretek nők és férfiak számára. Hivatalos öltözködési kultúra. Különböző diplomáciai érintkezési formák és a megfelelő öltözködés.)
11. A nyelvi etikett és protokoll sajátosságai külföldön. I. (A protokoll és etikett sajátosságai angol és német nyelvterületen.)
12. A nyelvi etikett és protokoll sajátosságai külföldön. II. (A protokoll és etikett sajátosságai az európai és amerikai régiók főbb országaiban. A különböző országokra jellemző viselkedéskultúra bemutatására.)

13. A nyelvi etikett és protokoll sajátosságai külföldön. III. (A protokoll és etikett sajátosságai az ázsiai és afrikai régió főbb országaiban. A különböző országokra jellemző viselkedéskultúra bemutatására.) 14. Zárthelyi dolgozat megírása.
Félévközi számonkérés módja: Szemináriumi dolgozat, prezentáció, rendszeres óralátogatás. Szemináriumi dolgozat (5-8 oldal, a tudományos munkákkal szemben támasztott követelményeknek megfelelően) Gyakorlati jegy: zárthelyi dolgozat
Értékelése: A szemináriumi dolgozat értékelése: háromfokozatú: nem megfelelt, megfelelt, kiválóan megfelelt A szemináriumi dolgozat beszámításának aránya: 30%. Gyakorlati jegy: zárthelyi dolgozat: egy tétel részletes kifejtése, fogalmak definiálása. A tétel értékelése: ötfokozatú (1–5). A fogalmak definiálásának értékelése: ötfokozatú (1–5). Ponthatárok: 0-60 elégtelen, 61-70 elégséges, 71-80 közepes, 81-90 jó, 91-100 jeles.
Kötelező irodalom: 1. Dr. Sille István: 2004. <i>Illem, etikett, protokoll</i>. Budapest: KJK-Kerszöv Jogi és Üzleti Kiadó Kft., 2. Görög Ibolya: 2000. <i>Protokoll az életem</i>. Budapest: Atheneum Kiadó. 3. Ottlik Károly 2004. <i>Protokoll</i>. Budapest: Medicina Könyvkiadó. 4. Baldrige, Letitia 2003. <i>New Manners for New Times: A Complete Guide to Etiquette</i>. New York: Scribner. 5. Erica Pappritz: 2008. <i>Etikette neu – Der Knigge aus den Wirtschaftswunderjahren</i>, Düsseldorf : Verlagsanstalt Handwerk 6. Karl Urschitz, 2002. <i>Protokoll mit Zeremoniell und Etikette</i> (Band 28.), Verlag Schnider, Veröffentlichungen der Steiermärkischen Landesbibliothek
Ajánlott irodalom: 1. Kepes A.(szerk.) 1993. <i>Hostessek kézikönyve</i>. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. 2. Deme László, Grétsy László, Wacha Imre (szerk.): <i>Nyelvi illemtan</i>. Budapest: Szemimpex Kiadó. 3. Radványi Tamás – Görgényi István 2000. <i>English for Business and Finance</i>. Budapest: KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft. 4. Ottlik Károly: 1997. <i>Protokoll A-tól Zs-ig</i>. Budapest: Protokoll '96 Könyvkiadó. 5. Ottlik Károly: 1996. <i>Protokoll extra</i>. Budapest: Protokoll '96 Könyvkiadó. 6. Molnár Gy. (szerk.) 2000. <i>Protokoll. Bevezetés a protokoll világába</i>. Miskolc: Miskolci Egyetem. 7. Tuckerman, Nancy 1995. <i>The Amy Vanderbilt Complete Book of Etiquette</i>. Garden City: Doubleday. (Originally published in 1952, this and Emily Post's book <i>Etiquette in Society, in Business, in Politics, and at Home</i> were the U.S. etiquette bibles of the '50s-'70s era). 8. Dunckel, J. 1987. <i>Business Etiquette Today</i>. Vancouver: Self-counsel Press. 9. Thomas Schäfer-Elmayer: (1991, 2000) <i>Der Elmayer – gutes Benehmen gefragt</i> 10. Mitchell, Charles 1999. <i>Short Course in International Business Culture</i>. San Rafael: World Trade Press. 11. Johnson, Dorothea 1997. <i>The Little Book of Etiquette</i>. The Protocol School of Washington. Philadelphia: Running Press. 12. Richey, Rosemary 2012. <i>English for Customer Care</i>. Oxford, G.B.: Oxford

University Press.
13. Designated topics found at http://www.emilypost.com/etipedia
14. Emmerson, Paul 2004. <i>Email English</i> . Oxford, G.B.: Macmillan Publishers Limited.

Tantárgy neve: Irányított önálló laborfoglalkozás fordítóknak I.	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT306
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. Lénárt Levente, egyetemi docens	
Javasolt félév: 3. Ő	Előfeltétel:-
Óraszám/hét: 4 óra/hét	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: A szeminárium célja a fordítók számítógépes ismereteinek elmélyítése önálló feladatok elvégzése által. Az első félévben a hallgatók 3-4 fős csoportokban csoportos fordítási projektet hajtanak végre számítógépes segédeszközök (fordítómemória, terminológiai adatbázis, fordítási környezet, munkafolyamat-kezelő rendszer) segítségével. Ennek során részletekbe menően elsajátítják a projektvezetés és a lektorálás technikáját is.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. hét: Internetes szótárak és keresőprogramok felhasználása a fordításban 2. hét: Korpuszok felhasználása a fordításban, internetes korpuszgyűjtemények 3. hét: Helyesírási kérdések, problémák megoldása, helyesírás-ellenőrző módszerek 4. hét: Terminológiai adatbázisok használata (pl. IATE), terminológiai keresés az interneten 5. hét: Fit für den Aufschwung Lernplattform 6. hét: Aktuális autentikus szövegek fordítása órán egyénileg és csoportmunkában (feladatok közös felosztása, projektmunka) 7. hét: Hallgatói prezentációk a projektmunka eredményeiről 8. hét: Lektorálás gyakorlása, az elkészült fordítás ellenőrzésének technikái 9. hét: Hallgatói prezentációk a lektorálás eredményeiről 10. hét: Autentikus szövegek fordítása órán egyénileg, közös értékeléssel, konstruktív kritika gyakorlásával 11. hét: Számonkérés: zárthelyi fordítás számítógépes segédeszközök igénybevételével. 12. hét: Az ismeretek összefoglalása, a félév értékelése.	
Félévközi számonkérés módja: A félév során a hallgatók óráról órára aktívan készülnek, több alkalommal értékelik saját és társaik munkáját, fordítási megoldásait, és prezentációt készítenek a projektmunka, ill. a lektorálás eredményeiről.	
Értékelése: A hallgatók teljesítményének értékelése ötfokozatú skálán történik, az utolsó előtti héten teljesített zárthelyi fordítási feladat megoldása (40%), valamint az órákon előadott prezentációk (30%) és az aktív órai részvétel (30%) alapján.	
Kötelező irodalom: 1. Austermühl, Frank 2001. <i>Electronic Tools for Translators</i>. Manchester: St Jerome. 2. Esselink, Bert 2000. <i>A Practical Guide to Localization</i>. Amsterdam: John	

Benjamins. 3. Prószekey Gábor–Kis Balázs 1999. <i>Számítógéppel emberi nyelven. Természetes nyelvi feladatok megoldása számítógéppel</i> . Bicske: SZAK Kiadó. pp. 11-78., 227-306.
Ajánlott irodalom: 1. Riediger, Hellmut 2007. <i>Suchstrategien und Suchwerkzeuge für ÜbersetzerInnen: Vortellung des Tools „Terminator“</i> Brüssel 15.3.2007 - : Generaldirektion Übersetzung der Europäischen Kommission (DGT). 2. Kis Balázs–Mohácsi-Gorove Anna. 2008. <i>A fordító számítógépe</i>. Bicske: SZAK Kiadó. 3. Krigs, Hans P. 2001. <i>Repairing texts: Empirical investigations of machine translation post-editing processes</i>. Ken, Ohio: Kent State UP.

Tantárgy neve: Pragmatika	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT308 és 309
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Szabadon választható
	Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. habil. Dobos Csilla egyetemi docens
Javasolt félév: 3. (őszi)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2 előadás: 1/hét gyakorlat: 1/hét	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és gyakorlati jegy, Aláírás és kollokvium
Kreditpont: 2 (1+1)	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: Az előadások célja, hogy megismertesse a hallgatókat a nyelvészeti pragmatika kialakulásával, alapvető kérdéseivel, a nyelvtudomány pragmatikai fordulatával és annak hatásával a fordítástudományra. A hallgatók betekintést nyernek azon problémák körébe, amelyeket a pragmatika jelentős képviselői (Austin, Searle, Grice, Habermas, Labov stb.) tárgyalnak műveikben, elsajátítják ezáltal a nyelvészeti pragmatika alapfogalmait és kategóriáit, valamint azokat a fontos elveket, amelyeknek ismerete a fordítás és különösen a tolmácsolás szempontjából alapvetően szükségesek a fordítási / tolmácsolási szituációban. A szemináriumi foglalkozásokon azt vizsgáljuk, hogy miként tükröződnek az egyes pragmatikai elvek a mindennapi kommunikációban és a fordítási / tolmácsolási szituációban.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. A pragmatika kialakulása és fejlődése. Szemantikai jelentés – pragmatikai jelentés 2. Mesterséges intelligencia kutatás, kognitív tudományok kialakulása 3. Austin: Tetten ért szavak 4. Beszédaktus elmélet 5. Lokúciós, illokúciós és perlokúciós aktusok 6. Boldogulási feltételek 7. Searle: Beszédaktusok 8. A beszédaktusok jellemzése és klasszifikációja 9. Közvetett és közvetlen beszédaktusok 10. Elsődleges és másodlagos illokúciós aktusok 11. Grice: A társalgás szabályai 12. Együttműködési alapelv és a négy maxima 13. Zárthelyi dolgozat	

Félévközi számonkérés módja:

Gyakorlat: Szemináriumi dolgozat, prezentáció, aktív részvétel az órákon

Előadás: Zárthelyi dolgozat, rendszeres óralátogatás.

Értékelése:

Szemináriumi dolgozat (5-8 oldal, a tudományos munkákkal szemben támasztott követelményeknek megfelelően)

A szemináriumi dolgozat értékelése: ötfokozatú (1–5).

Ponthatárok: 0-60 elégtelen, 61-70 elégséges, 71-80 közepes, 81-90 jó, 91-100 jeles.

Aláírás feltétele: Zárthelyi dolgozat

A zárthelyi dolgozat értékelése: háromfokozatú: nem megfelelt, megfelelt, kiválóan megfelelt

A zárthelyi dolgozat beszámításának aránya: 30%.

Kollokvium: egy tétel részletes kifejtése, fogalmak definiálása.

A tétel értékelése: ötfokozatú (1–5).

A fogalmak definiálásának értékelése: ötfokozatú (1–5).

Ponthatárok: 0-60 elégtelen, 61-70 elégséges, 71-80 közepes, 81-90 jó, 91-100 jeles.

Kötelező irodalom:

1. *Általános nyelvészeti tanulmányok XX.* Tanulmányok a pragmatika köréből. 2003. Budapest: Akadémiai Kiadó.
2. Szili Katalin 2004. *Tetté vált szavak. A beszédaktusok elmélete és gyakorlata.* Budapest: Tinta Kiadó.
3. Meibauer, J. 2001. *Pragmatik. Eine Einführung.* Tübingen: Stauffenburg Verlag.
4. Austin, J L. 1962. *How to Do Things with Words.* Oxford: Oxford University Press.

Ajánlott irodalom:

1. Anne Reboul–Jacques Moeschler 2000. *A társalgás cselei.* Budapest: Osiris Kiadó.
2. Pléh Csaba–Síklaki István–Terestyéni Tamás (szerk.) 1997. *Nyelv, kommunikáció, cselekvés.* Budapest: Osiris Kiadó.
3. Austin, J. L. 1990. *Tetten ért szavak.* Budapest: Akadémiai Kiadó.
4. Searle, J.R. 1971. *What is A Speech Act? The Philosophy of Language.* J.R. Searle, ed. 39-53.
5. Wardhaugh, R. 1995. *Szociolingvisztika.* Budapest, Osiris-Századvég. (12. fejezet: Cselekvés és társalgás)
6. Kiefer Ferenc, 2000. *Jelentélmélet.* Budapest, Corvina.
7. Leech, J. 1985, *Principles of Pragmatics.* London, Longman.
8. Verschueren, J. 1999, *Understanding Pragmatics,* London, Arnold.
9. Mey, J. 1993, *Pragmatics. An Introduction.* Oxford, Blackwell.
10. Sinclair, M. 1995: Fitting pragmatics into the mind: Some issues in mentalist pragmatics. *Journal of Pragmatics* 23, 509-539.
11. Davis, S. 1991. *Pragmatics. A Reader.* Oxford, Oxford Univ. Press.
12. Claus Ehrhardt; Hans Jürgen Heringer: 2011. *Pragmatik.* - Fink, Paderborn (UTB; 3480).
13. Peter Ernst: 2002. *Pragmalinguistik. Grundlagen, Methoden, Probleme.* Berlin, New York: de Gruyter
14. S. C. Levinson 1983/2000. *Pragmatik.* Tübingen: Niemeyer

További részletes szakirodalom: ld. Szili Katalin, 2004. *Tetté vált szavak – A beszédaktusok elmélete és gyakorlata,* Budapest, Tinta Könyvkiadó. 175-186. old.

Tantárgy neve: Jogi alapismeretek	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT401
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős (név, beosztás): Prof. Dr. Szabó Miklós egyetemi tanár	
Javasolt félév: 4. (tavaszi)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: Nappali: 2/hét	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és kollokvium
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: A tárgy oktatásának feladata, hogy megismertessen a jog intézményrendszerének alapvető szerkezetével és működésével, legfontosabb intézményeivel és az ezeket lefedő fogalmakkal. Áttekintjük a jog felépülésének szintjeit, valamint a jog keletkezésének és érvényesülésének fő módjait és intézményeit. Áttekintjük továbbá a jogforrási rendszert, a jogalkotás menetét, a jogkövetést, a jogalkalmazás fajtáit és menetét, a jogviszonyt és a jogi felelősség legfontosabb elemeit. A tárgy bemutatja, hogy a modern társadalomtudományok hogyan függnek össze a jogtudományokkal, miként alapozták meg történetileg az államtudományok és a jogtudományok a társadalomtudományokat. Részletesen tárgyaljuk a jog alapvető kategóriáit és azok társadalomtudományi összefüggéseit. A cél az, hogy a jog intézményrendszerének legalapvetőbb fogalmait a megfelelő szakkifejezésekkel, s a megfelelő rendszerben sajátítsák el a hallgatók.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. A társadalom és az állam 2. Az alapvető társadalmi funkciók és az állam funkciói 3. A normák szerepe a társadalmi fejlődésben 4. Az egyéni szocializáció és a társadalmi hatások szerepe a normakövető magatartás kialakulásában 5. A magatartásszabályok típusai 6. A jogszabály szerkezete 7. Jogforrások hierarchiája 8. A jog ágazati tagozódása, közjog és magánjog 9. A felelősség típusai 10. Jogképeség és cselekvőképesség 11. A jog érvényessége 12. Időbeli, területi és tárgyi hatály 13. Joghézag és méltányosság 14. Jogalkotás, jogértelmezés 15. Jogalkalmazás	
Félévközi számonkérés módja: Rendszeres óralátogatás.	
Értékelése: Kollokvium: két tétel részletes kifejtése, fogalmak definiálása. A tétel értékelése: ötfokozatú (1–5). A fogalmak definiálásának értékelése: ötfokozatú (1–5). Ponthatárok: 0-60 elégtelen, 61-70 elégséges, 71-80 közepes, 81-90 jó, 91-100 jeles.	
Kötelező irodalom:	

1. Szabó Miklós 2006. <i>Bevezetés a jog- és államtudományokba</i>. Miskolc: Bíbor Kiadó. (1-8. fejezet) 2. Szabó Miklós 2002. <i>Jogi alapfogalmak</i>. Miskolc: Bíbor Kiadó. (1-6. fejezet) 3. Szilágyi Péter 2003. <i>Jogi alaptan</i>. Budapest: Osiris. 4. Marmor, Andrei, 2008. The Pragmatics of Legal Language, <i>Ratio Juris</i>, 21: 423–452. 5. Posner, Richard, 1996. <i>Law and Legal Theory in England and America</i>, Oxford: Clarendon Press. 6. Kristian Kühn, Hermann Reichold, Michael Ronellenfitsch: 2011. <i>Einführung in die Rechtswissenschaft – Rechtssystem und Rechtstechnik</i>. München: C.H. Beck,
Ajánlott irodalom: 1. Pokol Béla 2000. <i>Jogi alaptan</i>. Budapest: Rejtjel. 2. Szigeti Péter 2002. <i>Jogtani és államtani alapvonalak</i>. Budapest: Rejtjel. 3. David Mellinkoff, 1963. <i>The Language of the Law</i>. Boston: Little, Brown & Co. 4. Peter Tiersma, 1999. <i>Legal Language</i>. Chicago: University of Chicago Press. 5. Karl Englisch: 2010. <i>Einführung in das juristische Denken</i>, Stuttgart: Kohlhammer, 6. Olaf Muthorst: 2011. <i>Grundlagen der Rechtswissenschaft – Methode, Begriff, System</i>. München: C.H. Beck

Tantárgy neve: Szakfordítás (jogi) BA	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT402
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Kötelező
	Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. habil. Dobos Csilla, egyetemi docens
Javasolt félév: 4. (tavaszi)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: A jogi szakfordítás tantárgy célja, hogy a hallgatót felkészítse az idegen nyelvű jogi szövegek helyes értelmezésére és szakszerű anyanyelvi változatuk elkészítésére. Ennek megfelelően, a különböző típusú jogi szövegek fordítása során, a jogi szaknyelv sajátosságainak bemutatása mellett, nagy hangsúlyt kap a magyar és az idegen nyelvi (angol/német) jogrendszerek összehasonlító elemzése, a nyelven kívüli valóságelemek összevetése. Év közben rendszeres írásbeli és szóbeli fordításokat végeznek a hallgatók, melyek fordítása során a hallgatók a gyakorlatban használható ismeretekre és alapvető szakmai szókincsre tesznek szert.	
Tantárgy tematikus leírása: 1.-2. hét: A jogi szövegek fordításának sajátosságai. A jogi nyelvezet stilisztikai és nyelvészeti szempontból való megismerése. Csoportos fordítás, közös glosszárium készítése. 3.-10. hét: Különböző jogi szövegek, autentikus dokumentumok, aktualitások értelmezése, elemzése, fordítása. A szöveg előkészítése a szemináriumon, majd elkészítése házi feladatként. A következő órán a házi fordítások közös megbeszélése, hibák javítása, a fordítások egyéni értékelése, konzultáció. Szöveg típusok: - Szerződés (társasági szerződés, munkaszerződés, adás-vételi szerződés, stb.), - Nemzetközi kereskedelmi szerződések,	

- Megállapodások, - Cégek kivonat, - Bírósági határozat és ítélet - EU-s jogi szövegek - Nemzetközi joggal kapcsolatos szövegek 11. hét: Zárthelyi fordítás. 12. hét: Az ismeretek összefoglalása, a félév értékelése.	
Félévközi számonkérés módja: Zárthelyi fordítás, házi fordítások, órákon való aktív részvétel A félév során a hallgatók rendszeresen olyan fordításokat készítenek, a szemináriumon és otthoni munka keretében, amelyek értékelése a félév végére megszerzendő gyakorlati jegy alapján képezi. A kurzust zárthelyi dolgozat zárja, melynek során olyan szöveg fordítása a feladat szótár segítségével, amely tartalmában és szintjében hasonló a félév során fordított szövegekhez.	
Értékelése: A fordítások közös és tanár általi egyéni értékelése, konzultáció. A házi fordítások értékelése: ötfokozatú (1–5). A házi fordítások és órai munka beszámításának aránya: 50% A zárthelyi dolgozat értékelése: ötfokozatú (1–5). A zárthelyi dolgozat beszámításának aránya: 50%. Ponthatárok: 0-60 elégtelen, 61-70 elégséges, 71-80 közepes, 81-90 jó, 91-100 jeles.	
Kötelező irodalom: 1. Mag. F. Heidinger–A. Hubalek–dr. Bárdos Péter 1994. <i>Angol-amerikai jogi nyelv</i> Budapest: HVG-ORAC Lap-és Könyvkiadó. 2. Bárdos Péter – Bárdos Rita – Kathrin Höfer 2004. <i>Német-osztrák jogi nyelv.</i> HVG-ORAC Lap-és Könyvkiadó. 3. Collin, P.H. 1995. <i>Dictionary of Law.</i> London: Peter Collin Publishing. 4. Trebits, Anna – Márta Fischer 2009. <i>EU English Using English in EU Contexts With English-Hungarian EU Terminology.</i> Klett Kiadó, Budapest 5. Bart I.- Klaudy K. 2003. <i>EU-fordítóiskola. Európai uniós szövegek fordítása angolról magyarra.</i> Corvina, Budapest 6. Egy- és kétnyelvű szótárak, lexikonok, enciklopédiák, szakkönyvek a témakör függvényében, internetes terminológiai adatbázisok, korpuszok. 7. A Magyarországi Fordítók Egyesületének ajánlása gazdasági szövegek fordításához	
Ajánlott irodalom: 1. <i>Magyar-angol-magyar jogi szakszótár.</i> 2003. Budapest: KJK-KERSZÖV 2. <i>Angol-magyar jogi értelmező szótár.</i> 1996. Budapest: PANEM-GRAFO 3. <i>Angol-magyar, magyar-angol kereskedelmi, pénzügyi és bankszótár.</i> 1997. 4. változatlan kiadás. Budapest: ADECOM Kommunikációs Szolgáltató Rt. 4. 1997. évi CXLIV. törvény a gazdasági társaságokról. 5. 2006. évi IV. törvény a gazdasági társaságokról. 6. Dragaschnig Edina–H. Pogány Irene–Muráth Ferencné–Zserdin Marianne 1998. <i>Wirtschaft & Sozialpolitik - aktuell Wörterbuch Deutsch - Ungarisch, Ungarisch - Deutsch, I.</i> (kétnyelvű értelmező szótár) Pécs / Graz, Janus Pannonius Tudományegyetem / Karl Franzens Universität.	

Tantárgy neve: Szakfordítás (jogi) AB	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT403
	Tantárgyfelelős intézet:

	Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős (név, beosztás): Engel Dennis Robert, anyanyelvi lektor	
Javasolt félév: 4. T	Előfeltétel:-
Óraszám/hét: 2 óra/hét	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: A szeminárium célja a szélesebb értelemben vett jogi szövegek bemutatása és szakszókincsének megismertetése. Külön hangsúlyt kap az órák során a magyar szövegek megfelelő értelmezése. A gyakorlatokon, illetve házi feladatként fordítandó feladatok mind eredeti, autentikus szövegek.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. hét: A jogi szövegek fordításának sajátosságai. 2. hét: Eltérő szavakkal kifejezett azonos tartalmak a magyar és az idegen nyelvben. 3. hét: Példák polgári jogi és cégjogi iratokra. 4. hét: Legfontosabb jogi szövegtípusok és azok fordításai. 5. hét: Egyes szerződés- és okirattípusok bemutatása és elemzése, csoportos fordítás, közös glosszárium készítése. 6. hét: Egyszerű bírósági ítéletek bemutatása és elemzése a forrás- és a célnyelv kifejezésbeli azonosságainak és különbségeinek tudatosítására. 7. hét: Szerződések, megállapodások (társasági szerződés, munkaszerződés) órai fordítása és elemzése. 8. hét: Cégek kivonat fordításának előkészítése egyénileg és csoportosan. 9. hét: Bírósági határozat fordításának előkészítése egyénileg és csoportosan 10. hét: Bírósági ítélet fordítása órán és házi feladatként. A fordítások közös és tanár általi egyéni értékelése. 11. hét: Számonkérés: zárthelyi fordítás. 12. hét: Az ismeretek összefoglalása, a félév értékelése.	
Félévközi számonkérés módja: A félév során a hallgatók óráról órára házi fordításokat készítenek.	
Értékelése: A hallgatók teljesítményének értékelése ötfokozatú skálán történik, az utolsó előtti héten teljesített zárthelyi fordítás (50%), valamint a házi fordítások eredményei (50%) alapján.	
Kötelező irodalom: 1. Dragaschnig Edina–H. Pogány Irene–Muráth Ferencné–Zserdin Marianne. 1998. <i>Wirtschaft & Sozialpolitik – aktuell. Wörterbuch Deutsch - Ungarisch, Ungarisch - Deutsch, I.</i> (kétnyelvű értelmező szótár) Pécs / Graz: Janus Pannonius Tudományegyetem / Karl Franzens Universität. 2. Pearce, D. W. 1993. <i>A modern közgazdaságtan ismerettára.</i> Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. 3. Monika Loós, 2006. <i>Von Rechts wegen... Német jogi nyelv magyaroknak</i> Holnap Kiadó	
Ajánlott irodalom: 1. Bart I. - Klaudy K. 2003. <i>EU-fordítóiskola. Európai uniós szövegek fordítása angolról magyarra.</i> Budapest: Corvina. 220 pp. 2. Collin, P.H. 1995. <i>Dictionary of Law.</i> London: Peter Collin Publishing. 3. Dr. Bárdos Péter–Dr. Bárdos Rita–Dr. Kathrin Höfer. 2004. <i>Német-osztrák jogi nyelv.</i> HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft.	

Tantárgy neve: Szakfordítás (jogi) CA (idegen nyelvről magyarra)	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT404
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. Mokrainé Orosz Angéla MBA egyetemi tanársegéd	
Javasolt félév: 4. (tavaszi)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2/hét	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: A hallgatók nyelvtudására, jogi ismereteire és fordításkészségére építve, az a fő feladat, hogy a hallgatók képesek legyenek jogi szövegek nyelvileg és tartalmilag megfelelő szintű fordítására a második idegen nyelvről magyarra. A hallgatók a félév folyamán több szöveget fordítanak a szemináriumon, valamint otthoni feladatok formájában. A fordítandó szövegek a jogi szaknyelv alapvető szókincsével ismertetik meg a hallgatókat a különböző jogágak területén. A fordítás eredményeképpen keletkezett magyar szöveg javítása, lektorálása, szerkesztése nem különbözik a B nyelvből fordított szövegek esetében alkalmazott módszerektől. Az óra célja, hogy a hallgatók a második idegen nyelvükről is tudjanak magyar nyelvre tartalmilag pontos és nyelvileg helyes jogi szakfordítást készíteni.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. A jogi szövegek sajátosságai 2. Fordításközpontú szakszövegelemzés 3. Jogi szaknyelvi szövegek fordításszempontrú megértésének gyakorlása blattolási, kulcsszavazási, lényegkiemelési, tömörítési gyakorlatok segítségével I. 4. A jogi szövegek fordításának sajátosságai I. 5. A jogi szövegek fordításának sajátosságai II. 6. Jogi szakszövegek célnyelvi rövid összefoglalása 7. Jogi szaknyelvi szövegek fordításszempontrú megértésének gyakorlása blattolási, kulcsszavazási, lényegkiemelési, tömörítési gyakorlatok segítségével II. 8. Jogi szakszövegtipológia I. 9. Jogi szakszövegtipológia II. 10. Jogi terminológia I. 11. Jogi terminológia II. 12. Zárthelyi dolgozat megírása 13. Az ismeretek összefoglalása, a félév értékelése. Az órákon különböző jogi szövegek értelmezése, elemzése, fordítása zajlik, valamint az előző órán házi feladatként kiadott fordítás megbeszélése, értékelése, valamint a hibák elemzése, javítása és a variációk összevetése történik. Különböző, autentikus, gyakran előforduló jogi szövegfajták kerülnek kiválasztásra, melyek fordítása során a hallgatók a gyakorlatban használható ismeretekre és alapvető szakmai szókincsre tesznek szert.	
Félévközi számonkérés módja: Zárthelyi fordítás, házi fordítások, órákon való aktív részvétel A félév során a hallgatók rendszeres időközönként olyan fordításokat készítenek, a szemináriumon és otthoni munka keretében, amelyek értékelése a félév végére megszerzendő gyakorlati jegy alapján képezi. Elérendő cél, hogy minden hallgatónak legalább négy érdemjegye legyen a félév zárásakor. A kurzust zárthelyi dolgozat zárja, melynek során	

olyan szöveg fordítása a feladat szótár segítségével, amely tartalmában és szintjében hasonló a félév során fordított szövegekhez.	
Értékelése: A fordítások közös és tanár általi egyéni értékelése, konzultáció. Az órai és a házi fordítások értékelése: ötfokozatú (1–5). A zárthelyi dolgozat értékelése: ötfokozatú (1–5). A zárthelyi dolgozat beszámításának aránya: 30%. Ponthatárok: 0-60 elégtelen, 61-70 elégséges, 71-80 közepes, 81-90 jó, 91-100 jeles.	
Kötelező irodalom: 1. Mag. F. Heidinger–A. Hubalek–dr. Bárdos Péter 1994. <i>Angol-amerikai jogi nyelv</i> Budapest: HVG-ORAC Lap-és Könyvkiadó. 2. Bárdos Péter – Bárdos Rita – Kathrin Höfer 2004. <i>Német-osztrák jogi nyelv</i>. HVG-ORAC Lap-és Könyvkiadó. 3. Bart I.- Klaudy K. 2003. <i>EU-fordítóiskola. Európai uniós szövegek fordítása angolról magyarra</i>. Budapest: Corvina 4. Magyar-angol-magyar jogi szakszótár. 2003. Budapest: KJK-KERSZÖV 5. Angol-magyar jogi értelmező szótár. 1996. Budapest: PANEM-GRAFO 6. Magyar-német-magyar Jogi Szakszótár 2003. Budapest: Complex Kiadó	
Ajánlott irodalom: 1. Klaudy K.- Simigné Fenyő S. 2000. <i>Angol-magyar fordítástechnika. A fordítás lexikája és grammatikája</i>. 2. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. (2. kiadás) 2. Klaudy Kinga. 1994. <i>A fordítás elmélete és gyakorlata. Angol/német/francia/orsz fordítástechnikai példatárral</i>. Budapest: Scholastica (2. kiadás) 3. Egy- és kétnyelvű szótárak, lexikonok, enciklopédiák, szakkönyvek a témakör függvényében, internetes terminológiai adatbázisok, korpuszok. 4. A Magyarországi Fordítók Egyesületének ajánlása jogi szövegek, okiratok és szerződések fordításához	

Tantárgy neve: Kontrasztív országismeret	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT405
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet
	Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős (név, beosztás): Engel Dennis Robert, angol anyanyelvi lektor	
Javasolt félév: 4. (tavaszi)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: A tantárgy célja a hallgatók első idegen (B) nyelvét beszélő ország(ok) átfogó jellegű jelenkori civilizációjának és mindennapjainak bemutatása, valamint összehasonlítása a magyarországi helyzettel. A szeminárium keretein belül a forrásnyelvi és célnyelvi ország politikai berendezkedésének, intézményrendszerének és kultúrájának összehasonlító elemzése, valamint az ahhoz szükséges ismeretek elsajátítása a cél. A hallgatók rövid idegen nyelvű prezentációkat készítenek és adnak elő, valamint glosszáriumot írnak.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. Kormányzat, államigazgatás, politikai pártok.	

2. Külügy, nemzetközi kapcsolatok. 3. Szociális helyzet, munkaügy, életszínvonal, életminőség. 4. Egészségügyi ellátás. 5. Kulturális ügyek és a média. 6. Oktatásügy, iskolarendszer. 7. Környezetvédelem, fenntartható fejlődés. 8. Energia, megújuló energiaforrások. 9. A globalizáció, a gazdaság helyzete, gazdasági mutatók, trendek. 10. Üzleti élet, vállalkozási formák, pénzügyek stb. 11. Zárthelyi dolgozat 12. A zárthelyi dolgozat és a félév értékelése	
Félévközi számonkérés módja: Zárthelyi fordítás, prezentáció, glosszárrium készítése, órákon való aktív részvétel	
Értékelése: Prezentáció és glosszárrium értékelése: ötfokozatú (1-5) Prezentáció és glosszárrium beszámításának aránya: 30% Aktív részvétel az órán: 20% A zárthelyi dolgozat értékelése: ötfokozatú (1–5). A zárthelyi dolgozat beszámításának aránya: 50%. Ponthatárok: 0-60 elégtelen, 61-70 elégséges, 71-80 közepes, 81-90 jó, 91-100 jeles.	
Kötelező irodalom: 1. UK 2007. <i>The Official Yearbook of the UK</i>, London: TSO, Crown copyright 2006. www.statistics.gov.uk/yearbook 2. Oakland J. 2002. <i>British Civilization</i>. London: Routledge. 3. Zelényi Annamária 2001. <i>Wo man Deutsch spricht. Landeskunde einmal anders.</i> (aktualizált, átdolgozott, bővített kiadás). Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 352 pp. 4. Jancso, Daniella; Pintér, Karoly; Suba, Ferenc; Surányi Emőke; Szántó, Ildikó 2001. <i>Cultural Relations</i>. BP: Akadémiai Kiadó Rt. 5. Fiedler, Eckhard; Jansen, Reimer; Norman-Risch, Mil 1994. <i>America in Close-Up</i>. Harlow: Longman. 6. Lewis, Richard D. 2006. <i>When Cultures Collide</i>. Finland: WS Bookwell.	
Ajánlott irodalom: 1. Kormányhivatalok, nemzetközi szervezetek, nagyvállalatok és civilszervezetek honlapjai 2. Oakland J. 2003. <i>British Civilization: A Student's Dictionary</i>. London: RouUK 2007. <i>The Official Yearbook of the UK</i>, London: TSO, Crown copyright 2006. www.statistics.gov.uk/yearbook 3. Johnston Borunda, Dileri 2000. <i>Speak American: A Survival Guide to the Language and Culture of the U.S.A.</i> . New York, N.Y.: Random House, Inc. 4. Wilson, Ken; Tomalin, Mary; Howard-Williams, Deirdre 2002. <i>Prospects Super Advanced</i>. Oxford, G.B.: Macmillian Education. 5. Economist. "A Ponzi scheme that works". <i>The Economist</i>, December 17, 2009 6. Parfit, Michael. "Australia-A Harsh Awakening". <i>National Geographic</i>, July 2000.	

Tantárgy neve: Irányított önálló laborfoglalkozás fordítóknak II.	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT406
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék

	Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. Lénárt Levente, egyetemi docens	
Javasolt félév: 4. T	Előfeltétel:-
Óraszám/hét: 4 óra/hét	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: A szeminárium célja a fordítók számítógépes ismereteinek elmélyítése önálló feladatok elvégzése által. A második félévben ugyancsak csoportos fordítási gyakorlatok folynak: ennek során a csoportok egy weblapfordítási és egy szoftverhonosítási projektet visznek végig. A hallgatók csoportbeosztása az első félévhez képest megmarad, de a csoporton belüli szerepek minden projektben mások lesznek. A hallgatók a második félév során alapszintű weblapírási és szoftvertechnikai ismereteket is szereznek.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. hét: Aktuális autentikus szövegek fordítása órán egyénileg és csoportmunkában (feladatok közös felosztása, projektmunka) 2. hét: Hallgatói prezentációk a projektmunka eredményeiről 3. hét: Lektorálás gyakorlása, az elkészült fordítás ellenőrzésének technikái 4. hét: Hallgatói prezentációk a lektorálás eredményeiről 5. hét: Ismerkedés a weblapfordítással és a szoftverhonosítással 6. hét: Közös weblapfordítási mintaprojekt előkészítése (feladatok felosztása, fázisok) 7. hét: Közös weblapfordítási mintaprojekt 8. hét: Közös szoftverhonosítási mintaprojekt előkészítése (feladatok felosztása, fázisok) 9. hét: Közös szoftverhonosítási mintaprojekt 10. hét: A projekt eredményeinek megvitatása, fejlesztési javaslatok 11. hét: Számonkérés: zárthelyi fordítás. 12. hét: Az ismeretek összefoglalása, a félév értékelése.	
Félévközi számonkérés módja: A félév során a hallgatók óráról órára aktívan készülnek, több alkalommal értékelik saját és társaik munkáját, fordítási megoldásait, és prezentációt készítenek a projektmunka, ill. a lektorálás eredményeiről.	
Értékelése: A hallgatók teljesítményének értékelése ötfokozatú skálán történik, az utolsó előtti héten teljesített zárthelyi fordítási feladat megoldása (40%), valamint az órákon előadott prezentációk (30%) és az aktív órai részvétel (30%) alapján.	
Kötelező irodalom: 1. Austerlühl, Frank 2001. <i>Electronic Tools for Translators</i>. Manchester: St Jerome. 2. Esselink, Bert 2000. <i>A Practical Guide to Localization</i>. Amsterdam: John Benjamins. 3. Prószéky Gábor–Kis Balázs 1999. <i>Számítógéppel emberi nyelven. Természetes nyelvi feladatok megoldása számítógéppel</i>. Bicske: SZAK Kiadó. pp. 11-78., 227-306.	
Ajánlott irodalom: 1. Riediger, Hellmut 2007. <i>Suchstrategien und Suchwerkzeuge für ÜbersetzerInnen: Vortellung des Tools „Terminator“</i> Brüssel 15.3.2007 - : Generaldirektion Übersetzung der Europäischen Kommission (DGT). 2. Kis Balázs–Mohácsi-Gorove Anna. 2008. <i>A fordító számítógépe</i>. Bicske: SZAK Kiadó. 3. Krigs, Hans P. 2001. <i>Repairing texts: Empirical investigations of machine translation post-editing processes</i>. Ken, Ohio: Kent State UP.	

Tantárgy neve: Szakmai gyakorlat fordítóknak	Tantárgy Neptun kódja: BTMFT407
	Tantárgyfelelős intézet: Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék
	Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. habil. Dobos Csilla egyetemi docens	
Javasolt félév: 4. (tavaszi)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 4/hét	Számonkérés módja (a/gy/k/b): Aláírás és gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Tagozat: Nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: A szakmai gyakorlat során a hallgató kapcsolatba kerül különböző megrendelőkkel. Elsődleges célja, hogy a hallgatók kilépjenek a képző intézmény keretei közül, közvetlenül bekapcsolódjanak a fordítói piac különböző szegmenseibe, lehetőséget kapjanak arra, hogy valódi, fordítói helyzetben, konkrét megbízások teljesítése közben alkalmazzák a képzés során megszerzett szakmai ismereteiket. A szakmai képzés és a felvevőpiac közti kapcsolat ilyen jellegű megvalósítása sok esetben segítséget nyújt a hallgató végzés utáni elhelyezkedésében is.	
Tantárgy tematikus leírása: A gyakorlat 4 hétre tervezett ideje alatt, a fogadó intézmény jellegétől függően, különböző típusú szövegek írásbeli fordítására, dokumentációgyűjtésre, terminológiai kutatásra kerül sor.	
Félévközi számonkérés módja: A gyakorlat ideje alatt, a hallgatók naplót vezetnek, majd a gyakorlat végén, előre megadott szempontok szerint komplex elemzést állítanak össze tevékenységükről, tapasztalataikról.	
Értékelése: Fontos elemei a gyakorlatnak a megrendelő részéről tett visszajelzések és a gyakorlat végén összeállított értékelés a jelölt tevékenységéről. A gyakorlat értékelése: ötfokozatú (1–5).	
Kötelező irodalom: 1. Horváth Ildikó–Szabari Krisztina–Volford Katalin 2000. <i>Fordítás és tolmácsolás a világban. Oktatási segédanyag fordító- és tolmácsképző intézetek hallgatói számára.</i> Budapest: FTK. 2. Dróth Júlia 2001. Igényfelmérés a fordítási szokásokról és elvárásokról. <i>Fordítástudomány</i> 3. évf. 2. sz. 21–39. 3. Kramliné Szalai Virág 2002. Magyarországi minőségmenedzsment a fordításban. <i>Fordítástudomány</i> 4. évf. 2. sz. 14–36.	
Ajánlott irodalom: 1. Szabari Krisztina 2001. A fordítók minősítése és a fordítói piac. <i>Fordítástudomány</i> 3. évf. 1. sz. 64–77.	